БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫН!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

294 (11893) | 1968 оной декабриин 18, среда | Сэн 2 мүнгэн

ССР-эй КОМПОЗИТОРНУУДАЙ ДҮРБЭДҮГЭЭР СЪЕЗДДЭ

ндэтэ нүхэдүүд!
позиторнуудай бүхэсоюзна дүрбэдүгээр н нээгдэһэн үдэр съездын делегадуудые со-жэмэй искусствын бүхы ажал ябуулагшадые эй Центральна Комитет халуунаар амаршал-

ет композиторнуудай зохёол бүтээлынь арад ажабайдалтай, коммунизмын түлөө тэмсэл-аршагүй нягта холбоотой байна. Граждан үедэхи түрүүшын баатарлиг дуунуудһаа хүгжэмэй ехэ ехэ шэнэ зохёолнууд—Совет табин жэлэй ойн үдэрнүүдтэ ханхинан зэ-оперонууд, симфониинууд, ораторинуудта хү-үгжэһэн манай хүгжэм Агууехэ Октябриин е революциин суртал бодолые тодо хурсаар ан нэбтэрүүлнэ, шэнэ общество байгуулаг-уран бэлигэй ургалтада эдэбхитэйгээр туһал-нойнгоо ажалша, тэмсэлшэ ба эзэн болоһон үнине, бата суртал бодолтой, арюун һайхан шалтай хүнние магтан дуулана.

жэмэй искусство өөрынгөө хүгжэлтын талаар шэнэ шатада гаранхай. Композиторнууд мү-революционно үнгэрһэн сагай ехэ ехэ темэ-ходо хандадаг байна. Совет композиторска шэглэл баримталан бэелүүлэгшэ эрхим гү-эд бодото ажабайдалһаа эшэ үндэһэтэй хүг-классикын ёһо заншалнуудые үрэтэй һай-гжөөн дэлгэрүүлнэ. Хүгжэмэй зохёол бүтээл-баян түхэл маяг, онол оншо ба жанрнууд аяжана. Хүгжэмэй соёлой элдэб һалбари-эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилдэг бэлигтэй бэрхэ композиторнууд урган гараа. Манай компози-дай зохёолнууд дуу гүйсэдхэгшэдэй, концерт-театральна коллективүүдэй репертуарта зо-үуряа эзэлэнхэй. Театр ба киноё хүгжөөхэ радио болон телевидениин хүдэлмэридэ торнуудай дүүргэдэг үүргэ бүри ехэ болоно. ет хүгжэм манай арад зоной хүсэл эрмэлзэл ал бодолые элирхэйлдэг. Тэрээндэ хандуу-шэгдэнэ, тэдэнэй дунда дурлагдадаг болон-оциализмынороной хүгжэмэй искусство бү-эй дээрэ ойшоогдон мэдэрэгдэдэг болоо. орондын нэрэ хүндэнь манай гүйсэдхэгшэдэй йхамшаг амжалтануудаар арьбадхагдана.

н үндэһэ яһатанһаа эшэ үндэһэтэй байда-овет хүгжэмэй культурын онсо өөрэ, шухала болоно. Союзна республиканууд компози-дай эрхим зохёолнууд концертнүүдэй, радио елевидениин дамжуулгануудай үедэ, арадуу-ин барисаанай фестивальнууд дээрэ дуулаг-анай орон дотор, мүн хилын саана олондо болонхой. Аха дүү соёл культурын тайлал-е олон янзаар халан абалсадаг ушар эдэнэй ин баяжалга ба хүгжэлгэдэ туһална, бүхы ликануудтахи хүгжэмэй искусствын ургал-шан Эхэ орон доторхи уран һайханай соёл рын улам бэхижэжэ байгаа интернациональна ые элирхэйлэн харуулна.

иалис реализмын хүгжэмэй искусство пар-а арадай шэнжэ шанарта хабаатай гол ёһо-үндэһэ болгон хүгжэнэ. Энэ искусство е суртал бодол, хүндэ энэрхыгээр хандадаг имаа мүнөө сагай капиталис дэлхэйн хархис эсэргүү шэглүүлнэ.

ю, социализм капитализм хоёрой хоорондохи тэмсэлэй эрид хурсадажа байһан үедэ, со-гжэмэй ажал ябуулагшад буржуазна үзэл а эсэргүү тэмсэлээ бүри эдэбхитэй шан-охо, зохёол бүтээлнүүд дотороо социалис гу-ын, совет патриотизмын ба пролетарска ин-ионализмын хараа бодолые сэхэ шууд нэбтэ-зэргэтэй.

ние магтан алдаршуулха, тэрэниие ажалда, алгада зоригжуулха, ажабайдалыень бүри ан һайхан, жаргалтай хүхюун болгохо хаба ай уран хурса шэнэ зохёолнуудые совет арад торнуудһаа хүлеэнэ. Манай бодото байдалай уха ба түхэл шэнжэнүүд хүгжэмэй искусст-ны түхэл маяг ба жанрнуудта бэлигтэй бэр-ютэрүүлэгдэн найруулагдаха ёһотой.

СР-эй Композиторнуудай холбоон хүгжэмэй бүтээлэй шухала асуудалнуудые оролдосо-амжатайгаар шиидхэхэ, уран һайханай хүг-нүлөөлхэ, коммунис ёһоной бата мэдэрэл, һайн гурим заншал, һайн һайхан юумэндэ абьяас совет хүнүүдтэ бүрилдүүлэн бии ор зохёолнуудые бүтээлгэдэ туһалха зэргэ-имфоническа, оперно зохёолнуудые бүтээхэ композиторнуудай оролдолго хүсэлэлгые улам эдэбхижүүлхэ, хоровой искусствын шэнэ дэбжэлтэ хангаха, театрта, кинодо, эстрадада зорюулагдаһан хүгжэмэй удха ба уран найруулгые улам һайжаруулха шухала.

Композиторнууд поэдүүдтэй хамтадаа ажал болон эрдэм ухаанай талаар, Эхэ ороноо хамгаалха, замбуулиниие эрхэ мэдэлдээ оруулха хэрэгтэ шэнэ илалтануудые туйлахын тула арад түмэниие элсүүлэн жагсаахаар, зоригыень бадаруулхаар, зохёон байгуулха ба ажаһууха хэрэгтэ туһалхаар, урагшаа, коммунизм тээшэ дабшахые уряалхаар шэнэ дуунуудые зохёохо гэжэ найдамаар байна.

СССР-эй Композиторнуудай холбоон совет хүгжэмэй гайхамшаг ёһо заншалнуудые химгадаха ба хүгжөөхэ, холбооной гэшүүдэй мэргэжэл шадабариие улам нарижуулан һайжаруулха, коммунизм байгуулгын үедэ мүндэлжэ байгаа шэнэ юумые гүн гүнзэгыгөөр элирхэйлхын тула гэшүүдэйнгээ үүсхэл оролдолго залан шэглүүлхэ, зохёон байгуулхы ажабайдалай үзэгдэлнүүдые зүбөөр сэгнэхэ, һайн, түрүү шэглэлнүүдые дэмжэхэ, залуу композиторнуудай дунда саг үргэлжэ хүдэлмэри ябуулха ёһотой. Дутуу дундануудые нүхэдэй ёһоор шүүмжэлхэ ябадал дэлгэрүүлхэ, хүгжэмдэхи элдэб эсын хазагайруулгануудтай бүри шангаар тэмсэхэ, композиторнууд болон хүгжэмшэдые социалис реализмын хараа бодолой үндэһөөр элсүүлэн жагсааха, тэдэниие марксизм-ленинизмын агууехэ суртал һургаалай ёһоор хүмүүжүүлхэ шухала.

Мэдээсэл дамжуулха арга хэрэгсэлнүүдэй хүгжэһэнэй ашаар мүнөө үеын хүгжэмэй искусство урдань хэзээдэшье үзэгдөөгүй олон миллион шагнагшадтай болонхой. Энэ ушар композиторнуудта, тэрэшэлэн концертнэ эмхинүүд, радио ба телевидениидэ хүдэлмэрилдэг, хүгжэмэй зохёол тайлбарилан дэлгэрүүлдэг хүнүүдтэ онсо харюусалга даалгана. Удха, найруулга түгэс зохёолнууд лэ олон миллион совет хүнүүдые хүгжэмдэ дурлуулан хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ амжалтатайгаар туһалжа шадаха.

СССР-эй Композиторнуудай холбоон предприятинууд болон барилгануудтай, колхозууд ба сэрэгэй частьнуудтай бүри үргэн холбоо барисаа байгуулха, уран һайханай бүлгэмүүдтэ бүри һайнаар харгалзаха зэргэтэй. Орон дотороо хүгжэм шудалалгын хэрэг эмхидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр нүлөөлхэ, олонитын бусад эмхинүүдтэй, түбхын түрүүн комсомолтой хамта энэ хүдэлмэреэ һургуулинууд ба вузуудта бүри үргэнөөр ябуулха, хүдэлмэришэн, хүдөө залуушуулда уран һайханай соёл болбосорол бүри эдэбхитэйгээр шудалуулха шухала.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Совет засагай хоёрдохи табин жэлэй эхи табиһан жэлдэ манай ороной арадууд КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэхэ хэрэгтэ шэнэ амжалтануудые туйлаа. Совет хүнүүд арадай ажахы хүгжөөхэ табан жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэн, коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха хэрэгтэ шухала хубитаяа оруулжа байна.

Совет арадай бүхы ажабайдал ба тэмсэлынь, Коммунис партиин бүхы ажал ябуулгань Владимир Ильич Ленинэй нэрэ алдар болон һургаалтайнь нягта холбоотой. Манай орон агууехэ Ленинэй ударидалга доро Агууехэ Октябриин социалис революциин тугые мандуулһан юм. Совет арад Ленинэй партиин хүтэлбэри доро ябажа, Октябриин туйлалтануудые хамгаалаа, социализмын илалтануудые туйлаа. Мүнөө дэлхэйн бүмбэрсэгэй олон миллион хүнүүд Соведүүдэй ороной замаар дабшана. Социализм хадаа дэлхэй дээрэ дэлгэржэ байгаа ёһо гурим болонхой. Ленинизмын һүр жабхалангынь мүнөө, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн урда тээхэнэ, хүн түрэлтэнэй үмэнэ илангаяа эли тодоор толорон харагдана.

Социализмын, коммунизмын илалта түгэс дабшалта дотор Ленинэй суртал һургаалай бэелэн мандажа байһые дэлгэн харуулхаар уран һайхан шэнэ зохёолнуудые совет композиторнуудай бүтээхэ байһаниинь дамжаггүй.

СССР-эй Композиторнуудай холбооной Ленинэй орденоор шагнагдаһантай дашарамдуулан, хүндэтэ нүхэд, таанадые КПСС-эй Центральна Комитет халуунаар амаршалаад, совет хүгжэмэй искусство арад зониие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ саашадаашье бүри ехэ үүргэ дүүргэхэ гэжэ этигэдэг байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Зохёол бүтээлдээ бүри ехэ амжалта туйлахыетнай хүсэнэбди.

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет

ОЮУН БЭЛИГЭЭ, АБЬЯАС ЭРМЭЛЗЭЛЭЭ— АРАД ЗОНДО ЗОРЮУЛАЯ

Композиторнуудай бүхэсоюзна IV съезд

МОСКВА. (ТАСС). Совет композиторнуудай IV съезд Союзуудай байшангай Колонно зал соо декабриин 16-да нээгдээ.

Үглөөнэй 10 час. Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. Н. Косыгин, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, К. Ф. Катушев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев съездын президиумдэ ерэжэ һууба. Совет элитэ хүгжэмшэд, ороной бүхы союзна республикануудай түлөөлэгшэд, съездын айлшад, ниислэлэй олонитын түлөөлэгшэд тэдэнтэй хамта һуулсаба.

Композитор **Д. Д. Шостакович** эхилэлгын хурангы үгэ хэлээд, съезд нээгээ. СССР-эй Композиторнуудай холбоое тэдэ хайраар Ленинэй орденоор шагнаһанайнь түлөө парти ба правительствада бүхы совет хүгжэмшэдэй үмэнэһөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэбэ.

Манай искусствын эрхим үг заншалнууд, эрхэтэнэй арюун нангин уялга хадаа ажабайдалай гүн дунда ябаха, манай агууехэ үе сагай бүхы үйлэ хэрэгүүдые мэдэлэг байха эрилтэ совет зохёохы ажалтай хүн бүхэнэй урда табина гээд Д. Д. Шостакович онсолон тэмдэглэбэ. Манай хүгжэм—хоёр ондоо байгуулалтын—социализм ба капитализмын—үзэл сурталай эбсэшэгүй тэмсэлэй зэбсэг мүн.

Нэгэ жэл үлүүтэй сагай үнгэрхэдэ, бүхы түрүү бодолто хүн түрэлтэн агууехэ вождь ба гайхамшаг сэсэн бодолто Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе тэмдэглэхэнь. Энэ ойе хүндэтэйгөөр угтаха гэшэ бүхы совет композиторнуудай уялга болоно.

Съезд КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое хүндэтэ президиумдэ нэрьемэ альга ташалгаар һунгаба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **П. Н. Демичев** Композиторнуудай бүхэсоюзна IV съездэ Коммунис партиин Центральна Комитедэй эльгээһэн амаршалгые уншан соносхоо.

Амаршалгын халуун үгэнүүд съездын делегадуудай ба айлшадай нэрьемэ үни удаан альга ташалгаар угтагдаа.

СССР-эй Композиторнуудай холбооной правлениин нэгэдэхи секретарь **Т. Н. Хренников** СССР-эй Композиторнуудай холбооной правлениин тоосоото элидхэл хэбэ.

Композиторнуудай гурбадахи съездһээ хойшо үнгэрһэн зургаан жэлэй туршада манай арад алдарта замаар дабшажа ерээ. КПСС-эй XXIII съезд манай ороной хараа шэглэлые зааһан онсо удха шанартай шиидхэбэринүүдые батлан абаа һэн. Съездын хараалһан асари ехэ ажал хүдэлмэриин программа амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байнхай. Манай ороной эрдэм наука, соёл культурын бүхы һалбаринууд хурдан түргэнөөр хүгжэнэ.

Октябриин 50 жэлэй алдарта ойе манай ороной бүхы арадуудтай хамта баяртай хүхюунээр һайндэрлөөбди. Түүхэтэ гайхамшаг энэ үдэртэ зорюулһан олон тоото зохёол бүтээлнүүдые совет композиторнууд бэшээ. Советскэ Союзай бүхы республикануудта Эхэ орон тухай, парти тухай, манай ороной хүнүүд тухай шэнэ оперонууд, кантатанууд, симфониинууд, дуунууд найруулагдан мүндэлөө. Тэдэнэй эрхимүүдынь совет хүгжэмэй һан жасые арьбадхаа.

В. И. Ленинэй суртал һургаал арадайнгаа ажабайдалтай хэлбэришэгүй холбоотой совет уран мэргэжэлтэдэй шэнэ зохёолнуудые найруулан бүтээхэ хэрэгтэ зоригжуулна. Литература ба искусствын партийна шэнжэ шанарта хабаатай ленинскэ гол ёһонууд—манай уран һайханай мэдэрэлэй үндэһэ һуури болоно.

Ленин тухай темэ бүхы совет хүгжэм дотор нэбтэрэнхэй. Ленинэй агууехэ хэрэгые, ленинскэ партиие магтан дуулаһан, Ильичтэ арад зоной заха хизааргүй дуратайе зураглан харуулһан дуунууд, хоорнууд, кантатанууд, симфониинууд манайда олон. В. И. Ленинэй захяа ба суртал бодолые Коммунис партиин хүтэлбэри доро манай арадай бодото дээрэнь бэелүүлжэ байдаг асари ехэ ажал хүдэлмэриие зохёолнууд соогоо бүри гүнзэгыгөөр, бүхы талаһаань харуулха ёһотойбди гэжэ элидхэлшэ зааба.

Хоёр ондоо байгуулалтын хоорондохи ангиин тэмсэлэй һулараагүй, харин улам бүри хурсадажа байһан үе сагта ажаһуунабди гээд Т. Н. Хренников тэмдэглээ. Империализм «сэрэгэй-политическэ уришагта балмад аашануудые гаргахатаяа хамта, социалис оронуудтахи коммунис, демократическа хүдэлөөндэ эсэргүү политическэ ба үзэл сурталай талаар һүйдхэлтэ тэмсэл ябуулна» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленум тэмдэглээ һэн. Һүүлэй үедэ болоһон үйлэ хэрэгүүд ЦК-гай Пленумэй тобшололой зүб байһые лаблаа.

Буржуазна үзэл сурталда эсэргүү добтолхы тэмсэл ябуулхыемнай парти уряалаа. Бидэнэр, совет композиторнууд ба хүгжэм шэнжэлэгшэд энэ уряадань харюу болгон, бүхы дэлхэйн зондо иигэжэ мэдүүлнэбди. «Бидэниие хэншье зүб замһаа хадуурулжа шадахагүй. Бидэнэр—партитаяа, арад зонтоёо хамтабди!»

Социалис искусствын творческо гол ёһонуудай мүнхэ хүсэн совет хүгжэмэй бүхы түүхээр баталхагданхай гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Совет хүгжэмэй творчествын социальна удха, арадай шэнжэ шанар тухай хэлэхэдээ, Эхэ орондоо алба хэлгын талаар үльгэр жэшээ харуулһан ахамад нүхэдэйнгөө нэрэнүүдые дурдаба.

Прокофьевой, Маяковскиин, Глиэрэй, Шапориной, Дунаевскиин, национальна шэглэлнүүдэй үндэһэ һуури табигша Палиашвилиин, Спендиаровай, Гаджибековэй ажабайдал искусствада алба хэлгын тиимэ жэшээ болоһон байгаа.

Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн түрүүшын композитор, манай үеын хүнэй, Дмитрий Шостаковичой ажабайдал ба творчество тиимэ жэшээнүүдэй нэгэн болоно.

Һүүлэй жэлнүүдтэхи зохёол бүтээлнүүдэй онсо шэнжые Т. Н. Хренников удалан харуулаа. Совет композиторнуудай творчествын эшэ үндэһэн болоһон тематика хүгжэжэ үргэлжэлһөөр. Революци, Ленин, парти, эб найрамдалай түлөө тэмсэл гэһэн темэнүүд тухай эндэ хэлэнэбди. Гэхэтэй хамта, ажабайдал соогуур түрэһэн шэнэ образууд ба сюжедүүд совет хүгжэмдэ һууряа оложо байһаар.

Национальна хүгжэмэй культурын түүхэдэ шэнэ хуудаһанууд нээгдэжэ байна.

Жанрнуудай талаар шиидхэгдэхэ ёһотой асуудалнууд, удаа дараалан хоорондоо холбоотойгоор тэрэнэй хүгжэхэ харилсаан тушаа элидхэлшэ анхарал хандуулба.

Совет ороной композиторнууд социалис искусствын тугые үндэр дээрэ үргэжэ ябана гээд элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Манай хүгжэм дэлхэйн хүгжэмэй культурын ёһотой манлай байһан, байхашье.

Хүгжэмэй эрдэм ба шэнжэлэлгын дүүргэхэ ёһотой ниитын үүргэ тухай Т. Н. Хренников хэлээ.

Дуу зохёодог совет композиторнуудай зорилгонууд тушаа тогтобо. Элдэб үеын ба национальностиин олохон композиторнууд шэнэ дуунуудые зохёохын тула оролдолго хэшээл гаргажа байнхай. Дуун арад зондо хэрэгтэй. Энэмнай үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлхэ шухала зүйл байһаар.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэл—композиторнуудай гол зорилго болоно гээд Т. Н. Хренников элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ тэмдэглэбэ. Композиторнуудай үдэр бүриин ажал ябуулга энэ хэрэгтэ зорюулагдаха ёһотой. Бидэнэр коммунизмын хүгжэмэй культура зохёон байгуулха һайн һайхан, хүндэтэй хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гэжэ Ленинэй агууехэ партида тангаригаа үгэнэбди!

Олониитые хүгжэмдэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ тухай элидхэл хэхыень композитор **Д. Б. Кабалевскийдэ** үгэ үгтэбэ.

Бүхы арад зониие гоё һайханда дуратайгаар хүмүүжүүлгын үндэһэ һуури тухай—үхибүүд ба эдиршүүлые гоё һайханда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ тухай элидхэлшэ хэлээ. Үхибүүдэй үдэрэй ба үдэшын хүгжэмэй 4 мянга 800 гаран һургуулинууд орон доторнай бии. Тэрэнһээ гадна, юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудта хүгжэмэй олон тоото классууд ба бүлэгүүд, кружогууд ба студинууд нээгдэнхэй. Манай үхибүүдэй, залуушуулай олохон хоор ба оркестрнууд ехэшүүлэй профессиональна коллективүүдһээ дутуугүйгөөр совет искусствын үндэр нэрэ хүндые хилын саана суурхуулжа байдаг.

Эдэ бүгэдэ хадаа хүгжэм шудалалгын, тэрээндэ дуратайгаар хүмүүжүүлгын хэрэгэй манай орон дотор тон һайнаар, зүбөөр эмхидхэгдэдэг байһые гэршэлнэ. Гэбэшье Ленинэй агууехэ һургаал заабаринуудые бодото дээрэнь бүрин түгэс бэелүүлхын тула үшөө ехэ юумэн хэгдэхэ ёһотой.

Элидхэлшын һанамжаар, һурагшадые гоё һайханда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ горитой дутуу дунданууд үшөөл бии байһаар.

Эдэ бүхы асуудалнуудые эрдэм наукын, литературын, искусствын ажал ябуулагшадай хамтын лэ оролдолгоор шиидхэжэ болохо байна. Хүгжэмшэдэй ажалаа һонирхолтойгоор, горитойгоор ба харюусалгатайгаар эмхидхэхэ үргэн зам урдань нээгдэнхэй.

Баруунай зарим оронуудһаа шурган ороһон «хүгжэмтэ һамааруулгын үйлэдбэри» гэдэгэй продукци хүндэ хэрэггүй, һэбхи хооһон, удха шанаргүй юумэ тарааха һэдэлгэ гаргадаг тухай элидхэлшэ һанаагаа зобонгёор тэмдэглэбэ.

Хүгжэмэй эрдэм ба творчество хүгжөөхэтэйгөө хамта, хүгжэмдэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, хүгжэм номнон дэлгэрүүлхэ ажал ябуулгаяа мүн лэ үргэдхэхын, нарижуулхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлхэбди гэжэ Д. Б. Кабалевский элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ хэлээ. Энэ—манай эрхэтэн ёһоной уялга. Энээниие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула оролдохобди!

Съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

...ФСР-эй Верховно ...едэй Президиумдэ

...СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй за-декабриин 16-да болоод, 1968 оной де-18-да Москвада нээгдэхэ Россин Федера-Верховно Соведэй IV сессиин асуудалнуу-ража үзөө.

...шэлэн РСФСР-эй арадай ажахые 1969 он-өөхэ гүрэнэй түсэб, РСФСР-эй 1969 оной бюджет тушаа, 1967 оной гүрэнэй бюд-гүйсэдхэл тухай РСФСР-эй Верховно Со-түсэблэлгын-бюджетнэ ба һалбаринуудай ...нуудай мэдээсэл зүбшэн хэлсэгдээ.

...СР-эй Верховно Соведэй Президиум ...эхи гэрлэлтэ, бүлэ тухай хуулиин про-...эхэ комисси эмхидхэн байгуулба.

(ТАСС).

БАЯРАЙ СУГЛААН БОЛОБО

Польшын Коммунис партиин тогтоһоор табин жэлэй ойдо Польшын Хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин эмхидхэн байгуулагдаһаар 20 жэлэй ойдо зорюулагдаһан суглаан декабриин 16-да Москвадахи Союзай байшангай Колонно зал соо болобо.

Суглаанай президиумдэ поляк ханинарай—Польшын Арадай Республикаһаа Советскэ Союзда байдаг элшэн сайд Як Птасинкиин, посольствын дипломатическа хүдэлмэрилэгшэдэй ерэхэдэнь, эндэ байгшад шанга альга ташалгаар угтаа.

Тэдээнтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. И. Воронов, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев болон бусад ерэжэ һуулсаба.

Энэ суглаае КПСС-эй МГК-гай секретарь Р. Ф. Дементьева нээгээ.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ Г. Ф. Сизов «Польшодохи коммунис хүдэлөөнэй 50 жэлэй ой» гэһэн элидхэл хэбэ.

(ТАСС).

БУРЯАДАЙ ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ IV СЪЕЗД

...элдэр Улаан-Үдэдэ Буряа-...ССР-эй журналистнуудай IV болобо. Журналистнуудай ...ной правлениин түрүүлэг-...рлогшо Ц. Ц. Митыпов тоо-элидхэл хэбэ.

...здын хүдэлмэридэ СССР-эй ...истнуудай союзай правле-...һагые даагша Н. Н. Шере-...Правда» газетын корреспон-... А. Каржаубаев, партийна, ...кэ органуудай, литература ба искусствын түлөөлэгшэд хабаадалсаа.

Элидхэлэй һүүлээр Мухар-Шэбэрэй аймагай «Ленинэй зам» газетын редактор А. Румянцев, ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэн А. Рапецкий, Үльдэргын дунда һургуулиин (Ярууна) директор, Социалис Ажалай Герой Ц. Номтоев, «Буряадай залуушуул» газетын редактор Э. Бураачный, ниитын эрдэмэй институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Залкинд, «Байгал» журналай редактор А. Бальбуров, «Улаан Оронго» колхозой парткомой секретарь нүхэр Нимаев, «Улаан Сэлэнгэ» газетын редактор Г. Сабжаев, КПСС-эй обкомой секретарь А. А. Бадиев болон бусад үгэ хэлээ.

Съезд дээрэ республикын журналистнуудай саашанхи зорилго тодорхойлһон тогтоол баталан абгажа, Буряадай АССР-эй журналистнуудай холбооной правлени, шалгалтын комисси һунгагдаа.

...ЙН ҮРЭ ...Н ХАРУУЛБА

...магай үүлтэртэ фермын һаа-...ай 11 һарын дүн гаргал-...нэ дүнгэй ёһоор Карл Марк-...нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ ...н һаалишад түрүү һуури .... һаалишан Д-Д. Будажапо-...884 килограмм һү һаажа эр-...һэн байна. һаалишад П. ...анова 3625, А. Жамьянов ... килограмм һү һаабад.

...һаалгаар үнгэрһэн 11 һа-...социалис мүрысөөндэ илажа ...шадга КПСС-эй райкомой, ...үйсэдкомой дамжуулгын вым-... барюулагдаба.

Ц. БАЛДАНОВ.

...элэнгэ.

БурАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР УЛААН-ҮДЫН ТРАМВАИН УПРАВЛЕНИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ ШАГНАХА ТУХАЙ

Социалис мүрысөөндэ үндэр дүнгүүдые харуулжа, Улаан-Үдын хүн зониие хангаха хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

1. **Кузнецова Валентина Владимировнае**—подстанциин дежурна монтер.
2. **Моренова Мария Ивановнае**—трамвайн жолоошон.
3. **Смоликов Александр Васильевичые**—трамвайн депогой слесарь.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **А. ХАХАЛОВ.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь **К. МАСЛОВ.**

Улаан-Үдэ. Соведүүдэй байшан.
1968 оной декабриин 16.

Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой автогаражай слесарь Юрий Тогтохоев артель соогоо суурхана. Электротүхеэрэлгэ болон бүхы орёо оньһон юумые нүхэр Тогтохоев бэрхээр, түргэн заһаад орхидог. 26 автомашинын «зүрхые» энэ слесарь заһабарилаа гэхэдэ алдуу болохогүй. Эбдэрһэн машинануудые тэрэ дарыдань заһадаг, жолоошодой магтаалда хүртэдэг юм.

Зураг дээрэ: Ю. Тогтохоев.

Э. ЛАПИНАЙ фото.

ЭХЭ ОРОНОЙ ҺОНИН

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ БАЯН УРГАСЫН НҮХЭСЭЛ

ЕРЕВАН. Нитрагин ба азотбактерин — таряалангай ургаса эрид дээшэлүүлхэдэ нүлөөлдэг шухала бактериальна үтэгжүүлгэ юм. Энээниие бүйлүүлан гаргадаг Ереванай бактериальна завод хабарай тарилгада зорюулан, ороной ажахынуудта элбэг ехээр эльгээнэ.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн урдахана энэ завод байраяа һэлгэхэ юм. Ереван хотын хажууда шэнэ корпусууд жэрылдэн бодоно. Армениин эрдэмтэдэй ухаалан зохёоһон онол аргаар хуурай нитрагин эндэ үйлэдбэрилдэг болохо юм. Тэрэнэй бактеринүүд удаан саг соо хосоронгүй байха юм. Тиин энэ үтэгжүүлгые холын зайда шэл амһарта соо хэнгүй эльгээхэ арга олгогдоо.

ШАНАРЖУУЛАГДАМАЛ ТЭЖЭЭЛ

МИНСК. Витаминууд ба элбэг эм домой зүйлнүүдээр шанаржуулагдаһан тэжээлые Калинковичой мелькомбинадай шэнэ завод гаргажа эхилээ. Суудхын туршада 200 тонно бутархай холимол (хэрэгтэй һаань — хоёрдохи шатада мөхсогорхонууд болгогдоһон) тэжээл бэлэдхэхэ аргатай юм.

Белоруссиин 20 тусхай предприяти жэлэй эхинһээ миллион тонно витаминтай холимол тэжээл бүйлүүлан гаргаа.

УНИВЕРСИТЕТ МҮНДЭЛБЭ

ВИЧУГА. (Ивановска область). Область доторхи эгээн түрүүшын хүдөөгэй соёлой университет Сошники тосхоной клуб соо нээгдэбэ. Эндэ уншагдаһан түрүүшын лекцинүүдынь В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаа.

ЗАВОД-АВТОМАТ

БРАТСК. Перлидэй завод-автомат эндэ ашаглалгада оруулагдаа. Халаанай туршада 6 хүн хүдэлдэг юм. Тус предприяти жэл бүри 40 мянган кубометр бамбагар перлит үйлэдбэрилэн гаргаха. Промышленна байшангууд ба гэр байрануудые, ханын газаа талыень хушахада хэрэгтэй панельнүүд ба плиткэнүүдые бүтээлгэдэ хэрэглэгдэхэ.

ПҮҮД... СВЕКЛО

ТИРАСПОЛЬ. (Молдавиин ССР). Днестр шадар урдань үзэгдөө дуулдаагүй ехэ ургаса—гектар бүриин 1382 центнер тэжээлэй свёкло Мичуринай нэрэмжэтэ колхозой В. С. Богославскиин звенодо хуряагдаа. Үһач ба химиимэ баян ургаса хангаба. Тарилгаяа зун уһалхадаа, минеральна үтэгжүүлгэ уһантай хамта холижо, нэгэн доро хүрьһэндэнь оруулһан байгаа. Үндэһэнэйнь шэгнүүр намартаа 16 килограмм татаа.

МАНТАН ТОМО ХААЛТА

БАКУ. Тертер голой дундуурхи нютагта баригдажа байһан Сарсангска хаалтын барилгашад тэрэнэй һууриие бүтүүлжэ эхилээ. 120 метр үндэр шоройн «ханань» Тертер голые хаалажа, 500 миллион кубометр уһанай багтаамжатай хэмэл далай бии болгохонь. Энэ «далайтай» зэргэлээд баригдахаар хараалагдаһан гидроэлектростанциин хоёр турбинада туннель соогуур уһан абаашагдаха юм.

ПАРТИИНА ХРОНИКО

РАЙКОМУУДАЙ ПЛЕНУМ

КАБАНСК. «КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд» гэһэн асуудал КПСС-эй райкомой пленумдэ зүбшэгдэбэ. Партиин райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр В. И. Титов элидхэл хэхэдээ, һүүлшын жэлнүүдтэ аймаг дотор ехэ амжалта туйлагдажа байһаниие тэмдэглээ. Ажахынууд үйлэдбэриингөө һалбаринуудые тусхай шэглэлтэй болгожо, олзо доход горитой оруулна. Жэшээлхэдэ, Кабанскын совхоз галуу, нугаһа олоорнь үдхэдэг болонхой. Шергинскэ совхоз гахай үсхэбэрилгэдэ онсо анхарна. Мүн таряан ажахы хүгжэлтэтэй. Энэ жэлдэ олонхи ажахынууд таряалангай баян ургаса хуряагаа.

Пленумэй гол асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ Шергинскэ совхозой директор В. И. Карпов, Байгалай совхозой парткомой секретарь Н. Г. Попов, Ойморой совхозой хоёрдохи отделениин секретарь В. И. Кушкин болон хамта арба гаран хүн хабаадаа. Энэ пленумдэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Н. Е. Медведев дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, аймагай партийна организациин бэелүүлхэ тодорхой зорилгонууд тушаа тогтобо. Гадна эндэ сугларагшад гадаадын политикын асуудалаар парти, правительствын хэмжээ ябуулгануудые бүримүһэн һайшааба.

Мүн эндэ эмхидхэлэй асуудал харагдажа, нүхэр С. Н. Булдаевай һургуулида ошоһонтойнь дашарамдуулан КПСС-эй райкомой хоёрдохи секретаряар нүхэр Д. Р. Дмитриевые һунгаба.

Н. КОНСТАНТИНОВА,
КПСС-эй райкомой инструктор.

* * *

ЗАКАМЕНСК. Эндэ КПСС-эй райкомой ээлжээтэ пленум зарлагдажа, «Партиин ЦК-гай октябриин (1968 оной) Пленумэй дүнгүүд ба районно партийна организациин зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тус асуудалаар КПСС-эй райкомой секретарь нүхэр С. С. Бадмаев дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэдэ 16 хүн хабаадажа, аймагай хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ шухала шухала асуудалнуудта гол анхаралаа хандуулба. Тиихэдээ нийтын адууһа мал үсхэбэрилгэдэ, тэрэнэй ашаг шэмэ дээшэлүүлгэдэ ушардаг дутуу дунданануудые элирхэйлбэ, саашанхи зорилгонууд тушаа тогтобо.

Хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар октябриин Пленумэй хараалһан зорилгонуудые, КПСС-эй ЦК-гай, тэрэнэй политбюрогой амжалтатайгаар эрхилжэ байгаа гадаадын политическэ ажал ябуулгые пленумдэ хабаадагшад үнэн зүрхэнһөө һайшааһаа ба дэмжэһэн байна.

Партиин райкомой пленумэй хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүндэ кандидат нүхэр А. Б. Бардонов хабаадалсаба.

К. БАЛДАЕВ,
аймагай «Ажалай туг» газетын редактор.

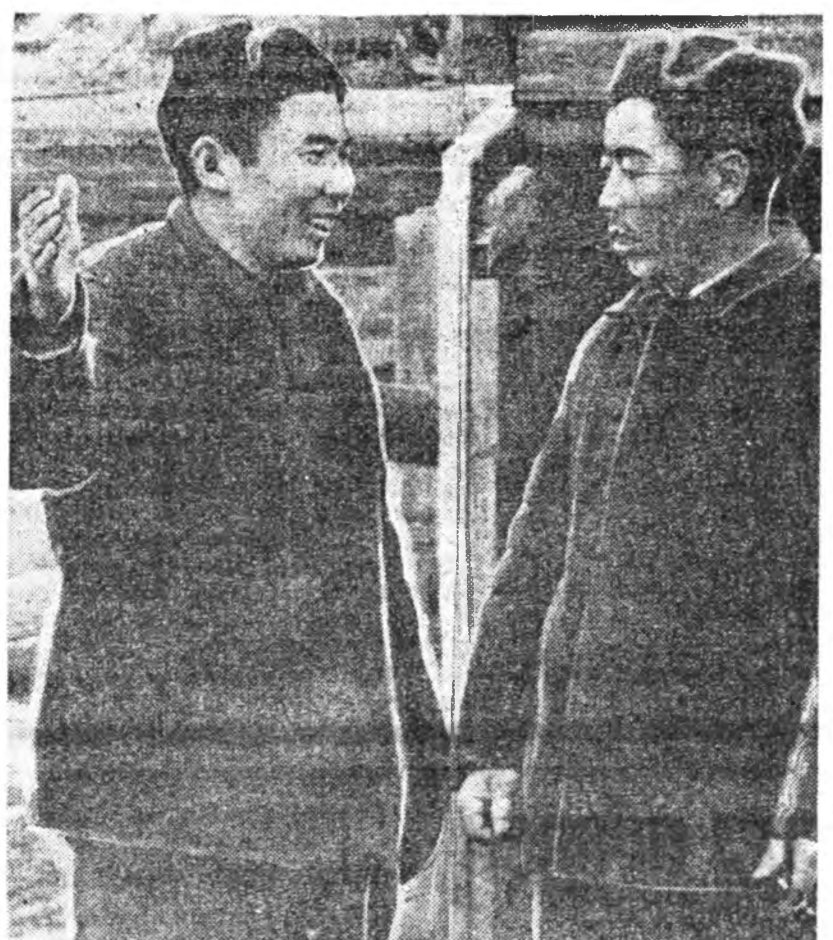
* * *

МУХАР-ШЭБЭР. Һаяхан эндэ үнгэрһэн партиин райкомой ээлжээтэ пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй дүнгүүд зүбшэгдэжэ, аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд табигдаба.

Пленумдэ хабаадагшад КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. И. Малыгинай элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэдэ үргэнөөр хабаадалсажа, ажалайнгаа һайн талые тэмдэглэхэ зуураа, дутуу дунданануд тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэһэн байна. Илангаяа ороохо тараанай баян ургаса ургуулха, агро-техническэ заабаринуудые наринаар сахиха, мелиоративна хүдэлмэри эмхидхэхэ тушаа хэлсээн гараа. Мал ажалай һалбаринуудые олзотойгоор эрхилхэ тушаа олон хүн үгэ хэлэбэ.

Зүбшэгдэһэн асуудалаар пленум дээрэ тогтоол абтажа, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойдо зорюулан эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха тушаа заагдаба. БурАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Н. Б. Пивоваров пленумдэ хабаадажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлэбэ.

Ф. АНТОНОВ.

ХҮРШЭ ХОНИШОДОЙ МҮРЫСӨӨН

Хонишодой халуун хаһа — хурьга абалга бүри дүтэлжэ, мүнөө жэл 6 мянган хони түрүүлхэ Улаан-Үдын аймагай «Коммунизм» колхозой хонишод хэзээ хэзээнэйхиһээ нарин нягтаар малаа харууһалдаг болонхой. КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулжа байһан тус колхозой хонишод республикын хонишодой зүблөөн дээрэ баталан абтаһан социалис уялга бодотоор дүүргэхын тула түл абаха хаһаяа бэлэдхэл һайтайгаар угтахые хүсэнэ. Хүтэлэй Эбэртэжэ нютагта Цыбекдашиев Бавасан Ринчиновичэй отарынхид үбэлжэжэ байна. Харууһалжа байһан 446 хониһоо 449 хурьга абажа, гарзада оруулангүй түлжүүлээд, хонин бүриһөө 3,7 килограмм нооһо хайшалжа, нүхэр Цыбекдашиев артелиингаа эрхим хонишон гэһэн диплэмдэ хүртөө һэн. Туйлаһан энэ амжалтаяа улам бүри һайжаруулжа, 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлжэ абахаһаа гадна, хонин бүриһөө дундаа зэргээр 4 килограмм нооһо хайшалха гэһэн социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула энэ хонишон ажалдаа бүхы анхарал, хүсэеэ хандуулна.

Эрхим хонишодой нэгэн болохо Лопсондоржо Бимбаевич Галдановай даадаг отарынхид нүхэр Цыбекдашиевһаа холо бэшэхэн үбэлжэжэ байдаг. Мүнөө Лопсондоржо Галданов хурьга абаха хаһаяа бэлэдхэл һайтайгаар угтана. Хүһэмаг соогоо оруулжа абаһан хоёр һүри һолоомо, тэды шэнээн үбһэ харахадаа, нүхэр Галдановай сэдьхэл тэнюун болодог хэбэртэйгшэ.

— Орон доторхи мал ажалаа эрид түргэнөөр хүгжөөхэ зорилго табиһан КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй шиидхэбэридэ харюу болгон, ерэхэ жэл соо бэелүүлэгдэхэ уялгаяа дүүргэхэ бүхы арга боломжо манай отарада бии, — гэжэ нүхэр Галданов хөөрэнэ.

«Коммунизм» колхозой эдэ хоёр хонишод өөһэд өөһэдынгөө ажал хараад лэ, буусаяа тойроод байдаггүй. Харин бэе бэедээ айлшалалсажа, хүдэлмэри тухайгаа хөөрэлдэжэ байдаг заншалтай. Социалис ёһоор мүрысэдэг отарын эдэ хоёр ахалагша хонишод дутуу дундаяа хамта усадхахые оролдодог юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): Б. Р. Цыбекдашиев Л. Б. Галданов хоёр.

К. ГАБАЕВ.
Авторай фото.

ТООСООТО ҺУНГАЛТЫН ПАРТИЙНА СУГЛААНУУД

ШЭНЭ ЗОРИЛГОНУУД УРЯАЛНА

Дүшөөд жэлэй урда тээ Загастай нютагта түрүүшын коммуна байгуулха үедэ коммунистнуудые хургаар тоолохоор үсөөн һэн. Теэд он жэлэй ошохо бүри нютагай эдэбхитэйшүүл, ажалай түрүүшүүл партиин зэргэдэ олоороо ороһон. Мүнөө эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо зуу гаран коммунист бии. Һаяхан энэ колхозой партийна организациин тоосоото һунгалтын суглаан артелиин соёлой ордон соо болоо.

Һүүлэй жэлнүүдтэ гүрэнэй талаһаа хүргэгдэһэн ехэ туһаламжын хүсөөр, колхознигуудай хамтын ажалда оролдосотойгоор хандаһанай ашаар, колхозой, коммунистнуудай саг үргэлжын анхаралаар артелиин ажал хүдэлмэри урдынхиһаа урагшатайгаар ябаһан, таряалан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ, адууһа малай ашаг шэмэ ехэдхэхэ талаар зарим тэды амжалта туйлагдаһан байна. Энээн тушаа тоосоото элидхэл хэһэн колхозой парткомой секретарь нүхэр А. А. Бамбаров хөөрэжэ үгөө.

Энэ жэлдэ колхозой 4300 гаран гектар таряалангай га бүриһөө 14,2 центнер ороохо таряан абтаа гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо 22,2 процентээр дээшэлээ.

Колхозой бүхы сабшалангай гектар бүриһөө 18,8 центнер үбһэн хуряагдажа, бүхыдөө 49.563 центнер тэжээл абтаһан. Артелиин бэрхэ луговодууд гектарай 35,9—47,7 центнер ургаса абажа шадаа.

Үбһэ ногооной иимэ баян ургаса зүндөө туйлагдаа бэшэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ колхозой коммунистнууд, хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр табидаг болоһон. Луговодуудаар коммунистнууд олон хүдэлдэг болоһон байха юм.

Мал ажалайшье продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ. Гүрэндэ һү, нооһо, үндэгэ худалдаха жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргэгдөө. Декабрь һарада мяха худалдаха түсэб дабагдаха.

Теэд эдэ амжалтанууд колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, коммунистнуудай һанаа амаруулнагүй. Юуб гэхэдэ газар таряалан болон мал ажалдашье дутагдалнууд, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд нилээд ехэ байһан зандаа. Энээн тушаа элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тон зүб анхараа.

Жэшээнь, колхозой хүтэлбэрилэгшэд сабшалан һайжаруулха талаар горитой хүдэлмэри хэбэшье, силосэй ургамалнуудые һайнаар ургуулха тушаа юушье хээгүй байшоо. Энэл шалтагаан дээрэһээ силосэй ургамалнуудай тарилгын гектар бүриһөө оройдоо 41 центнер тэжээл абтаһан. Кукуруза, наран сэсэг, корнеплодуудые тариха, ургасынь дээшэлүүлхэ тусхай звенонууд тараагдашоо. Тиимэһээ силос тон багаар дарагдаа.

Мал ажалдашье дутагдалнууд олон ушарна. Малай үхэл гарза ехэ байһан зандаа. Илангаяа тугал, хурьгад олоор гарзална.

Мүнөө жэл үбһэ тэжээл, таряа талханай зүйл элбэг байбашье, гүрэндэ тушаагдаха буруу, хашарагуудые түргэн зуура таргалуулха хүдэлмэри эмхидхэгдээгүй байшоо. Тэжээл буйлуулха хүдэлмэриин һула байһан дээрэһээ үбэлжэлгын эхилһэн сагһаа хойшо һү һаали нёдондоной энэ үеынхиһөө доошолоо.

Эдэ бүгэдэ коммунистнуудай һанаа сэдьхэл зобооно. Тиимэһээ суглаан дээрэ горитой хөөрэлдэһэн, тэдэ дутагдалнуудые түргөөр усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан байха юм.

— Ерэхэ жэлдэ, хойшонхи жэлнүүдтэ хонидоо бүри олошоруулха зорилго табигдана, — гээд, үнинэй коммунист луговод Цыретор Жамбалов захалба. — Тиимэһээ үбһэ тэжээл улам ехээр бэлэдхэхэ, сабшалангай ургаса саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэй. Минеральна утагжуулгэ, наг шэбхэ сабшалан дээрэ ехээр гаргаха болонобди.

— Хонин ажалда анхарал табиха гэжэ хэлсээд лэ, бодото дээрэ хүсэлдэнэгүй, — гэжэ хонишон Иван Эрдынеев мэдүүлбэ. — Мүнөө хүрэтэр үбэлэймнай байра задагай. Хони үрэжүүлхэ үедэ саг соонь хүнүүдые нэмэжэ үгөөгүй. Хонишоноор залуушуул ошохо дурагүй байна. Юундэ? Отаранууднай мүнөө хүрэтэр электрын элшэ хүсөөр хангагдаагүй байһаар. Мүнөө сагта хэн лаампын гэрэлдэ һууха ошохонь гээшэб.

— Намартаа хура бороо бага орожо, газарнай угаа хуурай байшоо. Тиимэһээ таряалан дээрэ саһа тогтоохо, сабшалан дээрэ тошо халяаха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, — гэжэ Дамбинима Базаров дурадхаба.

Мүн нүхэр Базаров колхознигуудай дунда политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана, агитаторнууд даалгагдаһан газартаа биратай юумэ хэнэгүй гэжэ шүүмжэлбэ.

Зүүн-Нюруу гэжэ һайн таряалан бии. Теэд тэндэ хяаг ургажа, шэниисэ болон бусад ургамалнуудта хоро хүргэнэ гэжэ колхозой 3-дахи отделениие эрхилэгшэ Георгий Минаев анхарба. Хяаг ургаагүй газарһаа гектарай 15-20 центнер шэниисэ хуряагдажа байхада, зэрлэгдээд буртаг ногоотой газарһаа 3—4 дахин бага ургаса хуряагдана.

— Отделенинүүдэй партийна эхин организацинууд хангалтагүйгөөр хүдэлнэ. Тэрэ ушарһаа боложо, залуушуул, ажалай түрүүшүүл партиин зэргэдэ абтанагүй, — гэжэ үгэ хэлэгшэ ажаглаа.

— Хиналта, шалгалтын һула дээрэһээ нийтын зөөри үбэршэлхэ, даалгагдаһан ажал хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандаха баримтанууд үзэгдэнэ, — гэжэ колхозой главна зоотехник Николай Вяткин мэдүүлбэ. — Энэл ушарһаа колхозой томо хонидые жэжэ түлгэнүүдээр андалдаха, хонидоо үгы болгохо, хамтын үбһэ тэжээл иишэ тиишэнь үрихэ, үмсынгөө мал олоор тэжээхэ ябадал дан үнгэрүү болошоо. Жэшээнь, малшан Муктар Сибгатов колхозой тэжээлээр аяар гурбан томо гахай тэжээжэ байна.

Мэргэжэлтэд болон отделенинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд хоорондоо үгэеэ ойлголсодоггүй, бэе бэеэ дэмжэдэггүй муутай гэжэ ветеринарна врач нүхэр Островский хэлэбэ. Жэшээнь, малые элдэб үбшэнһөө һэргылхэ хэмжээнүүдые бидэнэрэй ябуулхада отделенинүүдые эрхилэгшэд дэмжэдэггүй, зарим ушарта һаад хүргэдэг гэбэ. Ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй зүбшэлгүйгөөр адууһа мал иишэ тиишэнь ябуулха баримтанууд гарана. Тугал, хурьгад яахадаа гарзада олоор ороноб гэхэдэ, тэдэнэ зунай бэлшээреэр мууса хангагдана, урдань малай бэлшэһэн, элдэб үбшэ хабшанай хорхойнуудай унаһан газараар бэлшээгдэнэ. Тиимэһээ элдэб үбшэндэ нэрбэгдэнэ ха юм.

Колхознигуудай дунда ажалай журам бэхижүүлхэ талаар коммунистнуудай ехэ харюусалгатай байһан тухай колхозой түрүүлэгшэ Р. С. Бадмаев тогтоо. Зү...
зарим ушарта коммунистну...
зүгһөө ажалай журам ал...
ушар үзэгдэнэ. Социалис и...
сөөн үүсхэгдээ нэрэтэй аад лэ...
рэнэй дүүргэлтын хойноһоо эм...
хэлэй хүдэлмэри һуладана.

Элидхэлшэ болон үгэ хэлэ...
экономическа хүдэлмэри һа...
руулха тушаа юумэ хэлээгүй...
һаниинь гэмшэлтэй. Зүгөөр...
тушаа ехэ хөөрэлдөө гарга...
байгаа. Юуб гэхэдэ колхозой...
даг продукциин өөрынь үнэ...
айхабтар ехэ байжа, колхоз и...
зөөреэр ядалдадаг байха юм...
рэнһөө урьһаар абаһан мү...
саг соонь бусаадаггүй. Тиигэж...
лэдбэриин хэрэгсэлдэ болон...
хэрэгтэ гаргашалха мүнгэ зөө...
дуталдана бшуу. Теэд үйлэдбэ...
участогуудта, гүүртэ, отаран...
мүнгэ зөөриин гаргашын л...
зохидоор тодорхойлогдоногүй...
ринаар баримталагданагүй ха...
Олон ушарта үйлэдбэриин гар...
хэгдээд лэ, түсэбөөр хараал...
һан продукци абтадаггүй б...
Эдэ бүгэдэ тухай тоосоото су...
дээрэ шэнжэлэлгэ хэгдээгүй.

Тэрэшэлэн коммунистну...
дунда партийна һуралсал эм...
хэ, коммунистнуудай нийтэ...
мэргэжэл дээшэлүүлхэ асу...
нуудта анхарал багаар табиг...

Колхозой партком партиин...
гай октябриин Пленумэй ши...
бэрине яажа бэелүүлхэ тух...
мүн лэ һайса бодомжолоогүй...
һаар. Тиимэһээ шэнээр һунг...
һан партком, тэрэнэй секр...
нүхэр А. А. Бамбаров эдэ бү...
дэ анхарха бээзэ.

Б. ГЫЛЫКО...
манай тусхай кор...

Алдарта ойн хүндэлэлдэ

ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ МЭДЭЭЖЭ

Уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын ажал һүүлэй хэдэн жэлэй үедэ хүгжэлтын шэнэ шатада хүрэбэ. КПСС-эй ЦК болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет дэлхэйн хүгжэлтые ахин гараха, техническэ дэбжэлтэ туйлаха, тиигэжэ уласхоорондын худалдаа наймаанда лаб һуури эзэлхэ гэһэн зорилго техническэ мэргэжэлтэдэй урда 1960 ондо табиһан байна.

Совет фабрика, заводуудта бүтээгдэдэг станок, машина, онһон түхеэрэлгэнүүд дэлхэй дээгүүр бүри һайн мэдээжэ болонхой. Шанарайнгаа талаар Гүрэнэй тусхай тэмдэгтэ хүртэһэн элдэб түхеэрэлгэнүүд патентын талаар ямаршье шанга хиналта гараһан, найдамтай, бүхэ һайн байха юм. Тиимэһээ эдэ станок, машинанууд уласхоорондын наймаанда гүйсэтэй, дэлхэйн эрхим зэргын шанартай продукциин тоодо оролсонхой.

Манай орон патентнэ политикын, мүн ямар нэгэ продукци бүтээн гаргаха тусхай эрхынгээ талаар хүгжэнги капиталис оронуудтай амжалтатайгаар мүрысэнэ. Оронноймнай инженерно-конструкторска болон научна кадрнуудай эдэбхи үүсхэл улам дээшэлжэ байнхай. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ухаалан зохёолгын болон уралан нарижуулгын хэрэгүүдэй комитедтэ ухаалан зохёолгын, уралан нарижуулгын дурадхалнуудай бүри олоор орожо байһаниинь энээниие эли тодоор гэршэлэн харуулна. Жэл бүхэндэ ородог дурадхалнуудай тоо 100 мянга гаранхай.

Оронноймнай предприяти, организацинууд экономическа талаараа һайн үрэ дүн туйладаг болоо. Предприяти, организацинуудта жэл бүхэндэ ухаалан зохёолтын болон уралан нарижуулгын дурадхалнууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, техническэ дэбжэлтэ туйлагдажа байнхай.

Ухаалан зохёолгын болон уралан нарижуулгын Бүхэсоюзна бүлгэмэй соведүүдтэ оролсодог эдэбхитэйшүүл энэ табан жэлэй туршада 9 миллиард түхэригэй алмалта гүрэнэй жасада оруулха гэһэн уялга абаһан юм. Тэдэнэр абаһан уялгаяа бодото дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлнэ.

Буряадай республикын уралан нарижуулагшадай эдэбхитэд энэ хэрэгтэ өөһэдынгөө нэмэри горитойгоор оруулалсана. Улаан-Үдын авиационно, локомотив-вагон заһабарилгын заводуудые абажа хараа һаа, эндэхи уралан нарижуулагшад табан жэлэй үнгэрһэн үедэ 2,9 миллион түхэригэй алмалта гүрэнэй жасада оруулһан байна. Энэ хоёр заводой, тэрэшэлэн «Теплоприбор», судна бүтээлгын заводой болон бусад зарим предприятинуудай түрүүшүүл эдэбхи үүсхэл гарган, үнэтэ олон дурадхал үйлэдбэридөө нэбтэрүүлнэ. Эдэ предприятинуудай патентнэ албан, ВОИР-ай, БРИЗ-эй соведүүд, түрүү юумэ үүсхэгшэдэй соведүүд хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэн, түрүүшүүлдэ ашаг ехэтэй туһаламжа хүргэдэг болонхой.

Хэрбээ 1960 ондо Буряадай предприятинуудһаа дурадхал оруулха нэгэшье захил комитедтэ хэгдээдэггүй байбал, хамта дээрээ хэлэн зуугаад мянган түхэригэй арьбалалта үгэхэ 200 гаран дурадхалай захяа энэ жэлдэ хэгдээд байна. Онохойн модоной комбинадай инженер Блиновой үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн гансахан дурадхал 25 мянган түхэригэй гүрэнэй мүнгэ алмахаһаа гадна, оронной модо болбосоруулгын бусад предприятинуудта ашатуһатай байба.

В. И. Ленин хүдэлмэришэн эдэбхитэйшүүлые, түрүү юумэ үүсхэгшэдые дэмжэхэ, ёһотой туһаламжа тэдэндэ хүргэхэ тухай заадаг байһан. Агууехэ багшын захяа заабаринь хэрэг дээрэ бэелүүлэгдээ. Ухаалан зохёолгын, уралан нарижуулгын хэрэгые хаа хаанагүй үргэн дэлисэтэйгээр хүгжөөхэ, энэ хэрэгтэ олониитые олоор хабаадуулха асуудалаар парти, правительство саг үргэлжэ һонирхожо байдаг.

Экономическа талаараа түгэс хүгжэлтэтэй орон болохын тула техническэ дэбжэлтэ туйлаха тон шухала юм. Тиимэһээ парти, правительствамнай уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшодой эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ухаалан зохёолгын ажалые урмашуулха, предприяти, организацинуудта энэ ажалые зүбөөр эмхидхэн ударидаха асуудалда зорюулагдаһан тусхай тогтоол баталан абана. Уралан нарижуулагшад урмашуулагдадаг, тусхай шандда, хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдтэ хүртэдэг болонхой.

Хүдэлмэришэнэй эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ тухай В. И. Ленинэй захяа заабаринууд орон доторнай наринаар сахин бэелүүлэгдэнэ. Оюун бэлигтэнэй, һубэлгэн ухаатайшуулай мэргэжэл шадабаряа гаргаха арга боломжо байгуулагдаа. Тэдэнэй оюун бэлигээ Эхэ орондоо, совет арадтаа зорюулан ажаллаха хэрэгтэнь партийна, гүрэнэй, нийтын организацинуудай ёһотой туһаламжа хүргэдэг болонхой.

Уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод энэ анхарал оролдолгодонь харюу болгон, эдэбхи үүсхэлээ дээшэлүүлэн, техническэ дэбжэлтэ туйлаха хэрэгтэ оюун бэлигээ зорюулан ажаллана. Буряадай республикын түрүүшүүл В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уралан нарижуулагшадай жаса байгуулха гэжэ шиидээ. Энэ ой болотор 8,5 миллион түхэригэй, табан жэлэй дүүрэтэр 20 миллион түхэригэй алмалта тус жасада оруулагдахаар хараалагдана.

Оюун бэлигтэнэй амжалтаар омогорхохо эрхэ республикадамнай бии. Тэдэнэр үйлэдбэриин шухала асуудал шиидхэхэһээ гадна, дэлхэйн дэлгүүр дээрэ мэдээжэ болоһон машина, приборнуудые нарижуулан һайжаруулжа байна. «Теплоприбор», «Электромашина» заводуудай уралан нарижуулагшадай оролдолго гаргаһанай ашаар элдэб онһон приборнууд, электродвигательнүүд һайн шанартайгаар бүтээгдэнэ, дэлхэйн олон оронуудта наймаалагдана.

Инженер Ю. Глухоедов халуун уралай даралта шалгадаг приборнуудые нарижуулан һайжаруулха гэжэ ехэ оролдолго гаргадаг юм. Тэрэ үйлэдбэридэ олон үнэтэ дурадхал нэбтэрүүлээ. Мүн «Теплоприбор» заводой бусад эдэбхитэйшүүл приборнуудай шанар дээшэлүүлхэ асуудалнуудаар ходо һонирходог. Тиимэһээ заводой продукци дэлхэйн эрхим зэргын зүйлнүүдтэй адли уласхоорондын худалдаа наймаанда гүйсэтэй болонхой.

Химическэ наукануудай кандидат, Наукануудай Сибириин отделениин Буряадай филиалай естественнэ эрдэмэй институдай ахалагша научна сотрудник нүхэр Изынеев полимер үйлэдбэрилэн абаха арга зохёоһон байна. Тэрэнэй ухаалан зохёолгын ажал мүн лэ дэлхэйн удха шанартай байба. Франциин эрдэмтэд, промышленнигууд полимер үйлэдбэрилэн гаргаха энэ аргын патент манай оронһоо худалдажа абаа. Локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэн, РСФСР-эй габьяата уралан нарижуулагша, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Поздеев, мяха-консервын комбинадай слесарь, РСФСР-эй габьяата уралан нарижуулагша, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Немочин, авиационно заводой инженер, РСФСР-эй габьяата уралан нарижуулагша нүхэр Хабалов, Буряадай АССР-эй габьяата уралан нарижуулагшын нэрэ зэргэдэ эгээн түрүүлэн хүртэһэн Онохойн модоной комбинадай конструктор Блинов болон бусад эдэбхитэйшүүл ганса республика дотороо суутай бэшэ, харин Эхэ оронойнтоо ухаалан зохёогшодой дунда мэдээжэ болоһон байна.

Буряадай республика уралан нарижуулгын, ухаалан зохёолгын ажалай талаар уласхоорондын патентнэ политикада өөрынгөө һуури эзэлжэ ябана. Дэлхэйн олон гүрэнүүдтэ продукцияа эльгээдэг «Теплоприбор», «Электромашина» заводуудай прибор, электродвигателиие шанарай талаар Гүрэнэй тусхай тэмдэгтэй болгохо бэлэдхэл хэжэ байнхай.

Урдань гээгдэжэ ябаһан Буряад орон хадаа дэлхэйн удха шанартай уралан нарижуулгын ажал зохёон бүтээдэг, хүгжэнги экономикотой республика болон хүгжэн мандаа. Энэнь ажалша арад зоной эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ гэһэн В. И. Ленинэй захяа заабариин бодото бэелэлэй эли тодо гэршэ болоно.

И. СИНАДСКИЙ,
Ухаалан зохёолгын, уралан нарижуулгын Комитедэй Гүрэнэй институдай таһагые хүтэлбэрилэгшэ.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Челябинска область. Магнитогорскын металлургическа комбинадай коллектив булад хүйтэн аргаар хабтайлгадаг болоо. Энэ онол аргань «2500» гэжэ нэрлэгдэнэ. Тольятти городтохи автозаводто энэ комбинадайхид түрүүшын иимэ булад хабтайлган гаргахань.

Комбинадай коллектив табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхээр зоригжонхой. Цех, завод бүхэндэ социалис мүрысөөнэй эршэ шангадана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Прокатмонтажай» түрүү бригадын гэшүүд (зүүн гарһаа): бригадир В. Г. Малых, монтажнигууд Р. Хуснутдинов, М. Зверев, Л. Сереженков.

ТАСС-ай фото.

ЛЕКТОРНҮҮДЭ...
СЕМИНАР

КПСС-эй обкомой пропа...
ба агитациин таһагаар зар...
һан уласхоорондын байд...
лекци уншадаг лекторнүүдэй...
бан үдэрэй семинар КПСС-э...
комой политическэ гэгээ...
байшанда болобо.

Түрүүшын үдэр КПСС-эй...
гай лектор Ю. В. Шишков «...
хоорондын байдалай ш...
асуудалнууд» гэһэн темээр ...
нирхолтой, дэлгэрэнгы лекц...
шаба.

Хоёрдохи үдэрынь мүн ...
эй ЦК-гай лектор А. А. М...
«Уласхоорондын коммунис...
лөөнэй нэгэдэлэй түлөө КП...
тэмсэл» гэһэн темээр суг...
шадай анхарал татама лекц...
бэ.

Гадна «КПСС-эй ЦК-гай ...
риин Пленумэй дүнгүүд ба...
дөөгэй ажалшадай зорилго...
«КПСС-эй гадаадын поли...
ленинскэ гол үндэһэнүүд», ...
жэнги капиталис оронуудта...
гиин тэмсэл», «Дэлхэйн со...
системын хүгжэлтын гол ...
далнууд», «Уласхоорондын ...
лаар лекци яажа бэлдэжэ ...
хаб» гэһэн асуудалнуудаа...
публикын Министрнүүдэй С...
түрүүлэгшын нэгэдэхи о...
В. И. Дубровский, КПСС-эй...
мой лекторнүүдэй бүлэгые...
тэлбэрилэгшэ А. В. Тыхе...
культурын институдай багша...
Полонных, экономическа э...
кандидат Б. М. Балданов, ...
на гэгээрэлэй байшангай ...
сультант Д. Д. Очиров, ...
эрдэмэй кандидат И. Г. Хи...
болон бусад лекцинүүдые...
шаа. Эндэ хото, хүдөөгэй...
лектор сугларба.

Ж. БАДМА...

МУХАР-ШЭБЭР...
АЙМАГТА

ХОНИШОДОЙ ҺУРАЛСА...

«Знамя Ленина» колхозо...
линовка һууринда аймагай...
шодой һургуули һаяхан х...
рээ эхилбэ. Ажахынуудай а...
ша 30 хонишон түрүүшын ...
үдэрэй туршада хэдэн лекц...
дые шагнаа. Һуралсалай т...
шын үдэр партиин райкомо...
гадэхи секретарь Н. И. Ма...
«Аймагай хонишодой зорилго...
гэһэн лекци уншаа. «Хони...
бэрилгын гол асуудал», «Хо...
үүлтэр һайжаруулга» гэһэн...
цинүүдые аймаг хоорондын ...
станциин зоотехник М. Ре...
доржиев уншаа. Һуралсалда...
баадагшад долоон хоногой ...
шада гурба-дүрбэн лекци ...
ха, түрүү хонишодой дүй ду...
тэй танилсаха юм.

Б. ЖАМБАЛ...

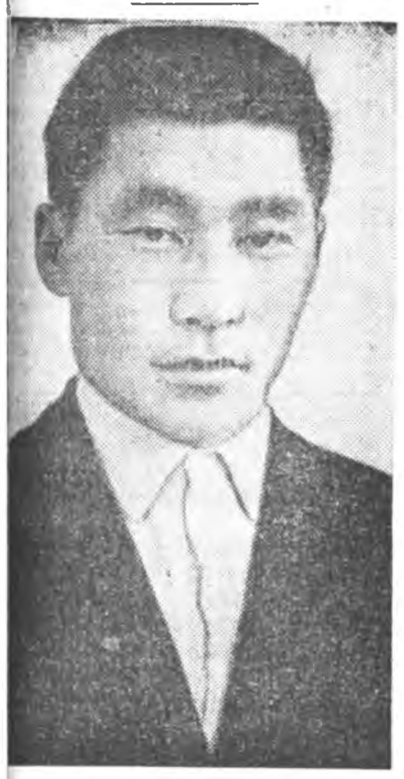
ХҮРШЭНЭРТЭЭ АЙЛШАЛБ...

«Коммунизм» колхозой ...
уран һайханай бүлгэмэй 45...
хабаададаг. Һаяхан колхозой...
тистнууд» хүршэ Хара-Ш...
Шаралдай тосхонуудта о...
һонирхолтой наада хару...
Клубые даагша Б. Гурелевич...
һайханай бүлгэмые хүтэлэ...
нэ. Концертын программада...
арадай дуун, хатар, уран ...
уншалга ороно. С. Красин...
Г. Иванова, Ф. Леонова гэг...
гүйсэдхэһэн номернуудые х...
шад нэрьемэ альга таша...
угтаа.

Б. ШОЙБОНО...

ЮРЫН ХҮНҮҮД ТУХАЙ

АЖАЛАЙ УГ ЗАНШАЛ

Обоотын дуулим тала. Үбэл, хабарайшье үдэрнүүдтэ эндэ арюухан талын сэлжэ өөдэ үгсэжэ ябахада, урдаһаашни үлеэһэн һалхин шэхэ, нюурыеш шэмхэжэ байһандал шэрбээд абаха зантай юм. Тиимэһээ малшад энээн руу нүүн ерэхэ дурагүйшэг байдаг һэн. Обоотодо, хонин һүрэгэй байрлаагүй хооһон газарта хоёр жэлэй урда тээ Владимир хүбүүн шэнэ байра түхеэржэ түбхиноо бэлэй.

Нэгэтэ би энэ хонишон хүбүүнэйдэ ошобоб. Тиихэдэ хонишон газаахи хашаа, хорёогоо шэнэлжэ, сүлөө забгүй хүдэлжэ байба.

Харша, хорёо шадамар бэрхээр заһажа байһан хүмнай хэн бэ гэхэдэ, багаһаа хойшо ажалай амтые яһалаханаар танижа абаһан Владимир Мунконов болоно. Энэ хүмнай бэрхэ хонишон гэжэ суутай юм.

Хаана, ямар газарта хонидые адуулхада, байра шэнээр түхеэрхэдэ аятай зохид бэ гэжэ Владимир хододоо досоогоо бодожо, тала дайдые шэртэжэ, шэнжэлжэ ябадаг. Тиимэһээ тэрэ нэгэ газаргаа удаан һуудаггүй. Энэнь баһа нэгэ зүйтэй юм ааб даа.

Үбэлжөөнэйнгөө газарай хүрьһэ нэгэ, хоёр жэлээр орхин амаруулжа, ондоо ургаса муутай добуун газар хэрэглэжэ, тэрэнние һайнаар үтэгжүүлхэдэ ехэ туһатай гэжэ сэгнэдэг юм. Тиимэһээ нүхэр Мунконов хонидой байра хододоо һэлгэдэг. Мүнөө Обоото гэжэ газарта шэнэ байра түхеэрбэ.

Хонишон хүбүүнэй үдхэжэ, олошоруулжа байһан отара хүн зоной зүрхэ сэдьхэлые баясуулдаг юм. Олон тоото хонин һүрэгынь жэл бүри олошоржо байдаг. Тэрэнэй хэлэхэ, һанаха юумэниинь—хонин һүрэг.

Хонидойнгоо тоо толгойе улам олошоруулха, зууһаа зуун хурьга абаха — тэрэнэй мүнөөдэрэй гол зорилго болоно. Энээнһээ урда жэлнүүдтэ нүхэр Мунконов оло дахин 100 эхэ хонин бүриһөө 110—117 хурьга абажа түлжүүлһэн.

Хамагай түрүүн эхэ хонидоо шадамар бэрхээр харууһалха, эдеэлүүлхэ, саг соонь искусственнэ аргаар үрэжүүлхые тон шухала гэжэ тэрэ тоолодог.

— Зунай хүхэ ногоондо һүрэгүүдээ ой соогуур адуулхада хонин түргэнөөр таргалдаг. Одоо тэрэ үедэ хонидойнгоо хойноһоо һаналаа ехээр хандуулха зэргэтэй, —гэжэ Владимир Дагбаевич өөрынгөө ажал тухай хөөрөө һэн.

Нэгэтэ колхозой комсомолшууд хамтынгаа суглаан дээрэ Владимир Мунконовые ВЛКСМ-эй гэшүүн болгожо абаха тухайгаа хэлсэһэн байгаа. Тиихэдэ залуу хүбүүнэй ажалай габьяа комсомолшуудта мэдээжэ болоһон. Уданшьегүй залуу хонишон Владимир Мунконов Ленинскэ комсомолой гэшүүн болоо бэлэй. Мүнөө комсомолшуудай дундаһаа Владимир Мунконов нютаг соогоо түрүүлнэ гэһэн магтаал замханагүй.

Мүнөө зун 160 центнер һайн шанартай үбһэ бэлэдхэжэ абаа, зуугаад гаран центнер зеленко сомоо.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй түүхэтэ ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула Владимир дээшэлүүлэгдэһэн уялга абажа, һайнаар ажаллаһан байна. Мүнөө 285 эхэ хонидые даадаг. Тэдээнһээ 275 хурьга абажа түлжүүлһэн. Хонин бүриһөө 2,700 килограмм нооһо абаһан, хурьган бүхэнэйнтөө амидын шэгнүүрые 25 килограмм болгожо тушааһан байха юм.

Иимэ амжалтануудые тэрэ жэл бүри туйладаг болоһон заншалтай. Мүнөө жэлэйшье үбэлжэлгэлэ һайнаар бэллээ.

Д. ДУГАРОВ.

Улаан-Аха—Орлик.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Мунконов.

АВТОРАЙ фото.

...нерэй эмхинүүдэй ...үдэлмэри тухай ...зүбшэнэбди

ОЛОНДОО НАЙРААД...

...рин дунда һургуули... Рес...а доторнай эгээл «үндэр ...й» һургуулинуудай нэгэн. ...ц он болотор Хори, Ярууна, ...тын буряадуудай хүсэд бэ...да эрдэм олодог гансахан ...ань байһан юм гэхэ.

...өө нэрлэгдээшэ аймa... дунда һургуулинууд олон ...ой. Гэбэшье Хориин һур... тэдэн соогоо эгээл томонь ...а, эндүүрэлгүй хаш. Ганса...нбүүдэйнгээ, багшанарайн...огооршье илгарма. Тэндэ ...хахадһаа дээшэ һурагшад ...а. Бүхы һурагшадай хахад...энхинь пионерэй наһанай ...ойлгоё. Юрэдөөл, даб дээрэ ...эй хорин гурбан отряд гэ..., али 800-һаа үлүү пионер...тоологдоно. Энэмнай айхаб...в дружина гээшэ ааб даа.

...э зуура дружина өөрын тус...һалгагүй. Барабан, горн, ...шье хадагалха газаргүй. ...Шэнэ һургуулиингаа бариг..., пионерэй таһалгатай боло...ли,—гэжэ һургуулиин ди...Н. Н. Афанасьев һанал ...наар хөөрэнэ.

...Пионервожата Анна Ники...Машанова оройдоол нэгэ ...нэгэ барабан бии гэнэ. Иимэ ...ужингада үсөөдэхэ бэшэ гү? ...ектор үг-маг гээд, юумэ ...гүй.

...эр Машанова Улаан-Үдын ...лищида пионервожатануу...элдэхэ нэгэ жэлэй курса ...ед, Хориин дунда һургуу...гэгдэһээр хоёрдохи жэлээ ...э байна. Яһала хүл жорхойхон, ажалдаа оролдосотойхон басаган. Комсомолой 50 жэлэй ойн бэлэдхэлэй ябажа байхада, тэрэ басаган яһала юумэ хээ.

Зүгөөр... гансаардана ха. «Олон тарбаган нобшодоо хүртэхэгүй» гэдэгтэл, пионернүүдэй эдэбхитэд мүртэй хүдэлнэгүй хэбэртэй. Теэдшье дружинань ехэ, ажалынь захадаа хүртэшэгүй юм байна.

Гэхэ зуура Хориин дунда һургуулида хоёр пионервожата хүдэлхэ ёһотой байгаа. Теэд нүгөө пионервожатын салингые һургуулиин хүтэлбэрилэгшэд өөрынхеэрээ хэрэглэхэ гэжэ бодоо. Тэрэ салингаар һургуулидаа тусхай комсоргые барина. Мүнөө һургуулиин комсомольскэ организациин секретаряар Магомед Ибрагимович Текаев гэжэ һая ерэһэн багша һунгагдаад хүдэлжэ байна. Хэшээлнүүд дээрэнь «нэмэлтэ» болгон пионервожатын салин түлэгдэнэ.

— Пионерскэ организацидаа ямар туһаламжа үзүүлнэбтэ?— гэжэ Текаевһаа асуубабди.

— Даб гэһээр ямаршье туһаламжа үзүүлээгүйб. Шэнэ хүн ха юмбиб даа. Комсомолшуудаараа хүсэд танилсаадүй байнаб.

— Комсомолшууд хэр дуратайгаар танине өөрынгөө удамаршаар һунгаа хаб?

— Одоо бү мэдэе.

Һүүлдэнь хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрхилхэ талаар директорэй орлогшотой — Екатерина Федотовна Белоусоватай хөөрэлдэбэбди.

— Пионерскэ дружинатнай угаа ехэ байна. Ахалагша пионервожатын гансаараа хүсэ хүрэхөөр бэшэ.

— Яһалашье тиимэ.

— Та ямар туһаламжа үзүүлнэт?

— Сэхынь хэлэбэл, туһалнагүйб. Нэгэдэхеэр, һая ерэһэн шэнэ хүнби. Хоёрдохёор, туһалһайб гээшье һаа, пионерскэ хүдэлмэри мэдэхэгүйб...

Иимэл даа, олондоо найраһан зоной ажал.

Багша хүн һургуулиин үхибүүдэй секретаряар хүдэлхэдөө, хэр гэхэ байнат?—гэжэ директортэнь хандабабди.

— Һайн лэ даа. Коридор соо харана гүбта даа? Шэмэглэл?— —гэжэ Николай Николаевич хүхюутэйгээр хэлэбэ. Коридор соо комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулһан һөөл таатай зурагууд, плакадууд хана шэмэглэнэ.

— Эдээние комсомолшууд хээ юм бэд даа?

— Нёдондоной секретарь хээ. Урда тээнь ВЛКСМ-эй райкомой хоёрдохи секретарь ябаһан бэрхэ басаган һэн. Коммунистка. Мүнөө партийна һургуулида ябанаа,— гэжэ директор шаналангяар хөөрэнэ.

— Багша хүнэй, тэрэ саанаа коммунист хүнэй секретарь байхада, комсомолшууд тэрэнэй амыень хараад лэ, өөһэдөө үүсхэл гаргахагүй гэжэ һанахаар лэ. Коридор соохи шэмэглэлшье комсомолшуудай өөһэдынь үүсхэлээр хэгдээгүй ха юм даа,—гэжэ директортэ хэлэбэбди.

— Комсомолшуудай үүсхэл дарагдаха ёһогүй,—гэхэһээ бэшэ юумэ нүхэр Афанасьев хэлэбэгүй..

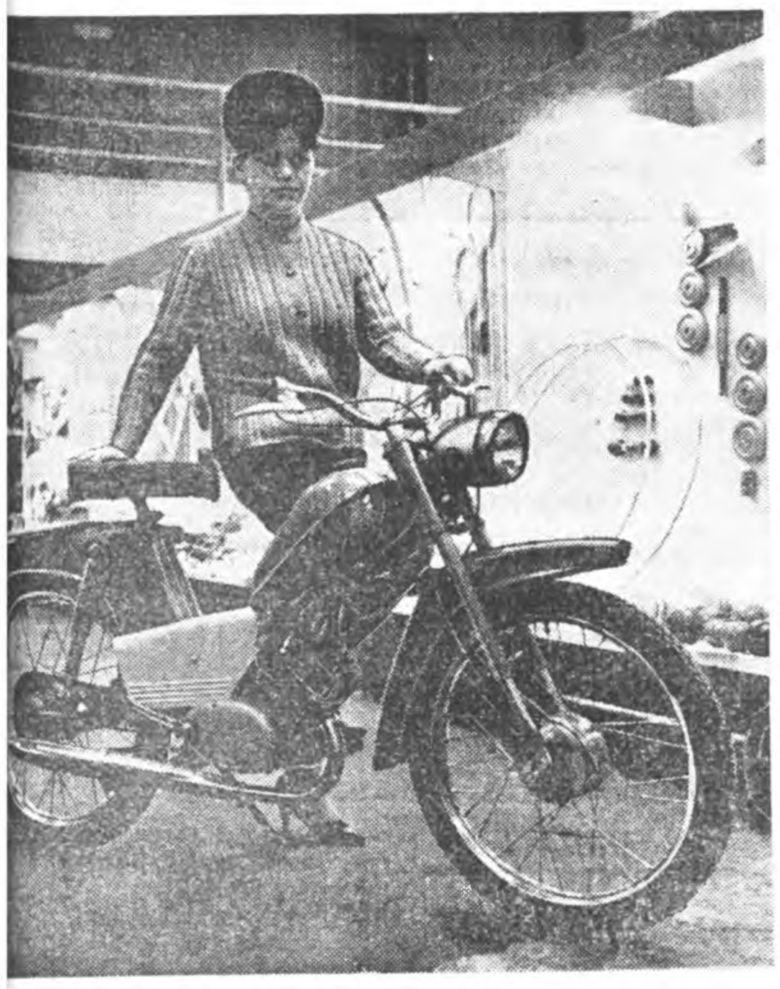
Табяад онуудаар һургуулинуудта «сүлөөлэгдэһэн» комсоргнуудые «бариха» моодо гараһан аад, мүнөө сагай эрилтэтэй зохилдожо бирахагүй байһандаа болюулагдаа һэн. Шабинарай үүсхэлые улам бүри үргэдхэхэ — иимэл даа мүнөө сагай эрилтэ. Олон һургуулинуудта һурагшад, комсомолшууд өөһэдөө һургуулиингаа хэрэгүүдые эрхилэн хүтэлдэг. Тэрэниинь самоуправлени гээд нэрлэдэг. Самоуправлениин һайнаар, ухаатайгаар табигдаһан һургуулида һургуулиин заһабари, кабинет эрхилэлгэ тухай асуудалые комсомолшууд өөһэдөө шиидхэдэг лэ.

Теэд Хоридо... Комсомолой хүдэлмэри доторһоон һайнаар эмхидхэгдээ һаа, жэшээнь, самоуправлениин тааруугаар эмхидхэгдэһэн һаа, пионернүүдэйшье хэрэгүүд урагшатай байха һэн. Аха нүхэдэйнгөө ажалдаа шуналтайе багашуулынь һажаадаг ха юм.

Һургуулиин комсомолой организациин секретарь шабинарай дүтынь нүхэр байха ёһотой. Дүтынгөө нүхэртэ хүн юугээшье хэлэхэ. Шэнэ ерэһэн хүниие «зууршалаад» секретаряар һунгуулжархихада, тэрэ хүн үхибүүдэй сэдьхэлэй «түлхюур» олоод орхихо аал?

Ц. ДОНДОГОЙ,
манай корр.

Ерээдүйн ургасын үрэһэ эртээнһээ бэлдэхэ гээшэ ажахынуудай шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Тиимэһээ Хяагтын аймагай «Родина» колхозойхид ерэхэ жэлэй ургасын үрэһэ үшөө октябрь һара соо бэлдэжэ дүүргээ.

Үрэһэнэй шанар һайн. Үрэһэ бэлэдхэлгэдэ механик Алексей Мартемьянович Иванов шалгараа юм. Энэ хүнэй хүдэлдэг пунктынхид нэгэдэхи классай 11 мянган центнер үрэһэ бэлдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. М. Иванов.

И. ОСЕТРОВОЙ фото.

Львов городой мотозаводой коллектив һаяхан шэнэ түхэлэй мопедүүдые гаргажа эхилбэ. «МИ-046» түхэлэй энэ мопедүүд хүдөөгэй ямаршье харгыда һаатангүй ябажа, часай 50 модо харуулха байна. Мопедэй мөөрнүүд бэлээр абтадаг. Түлишын бааг соо 6,5 литр бензин ородог.

Һаяар эдэ мопедүүд олоор гаргагдажа, Эхэ орон соогуур тараагдахань.

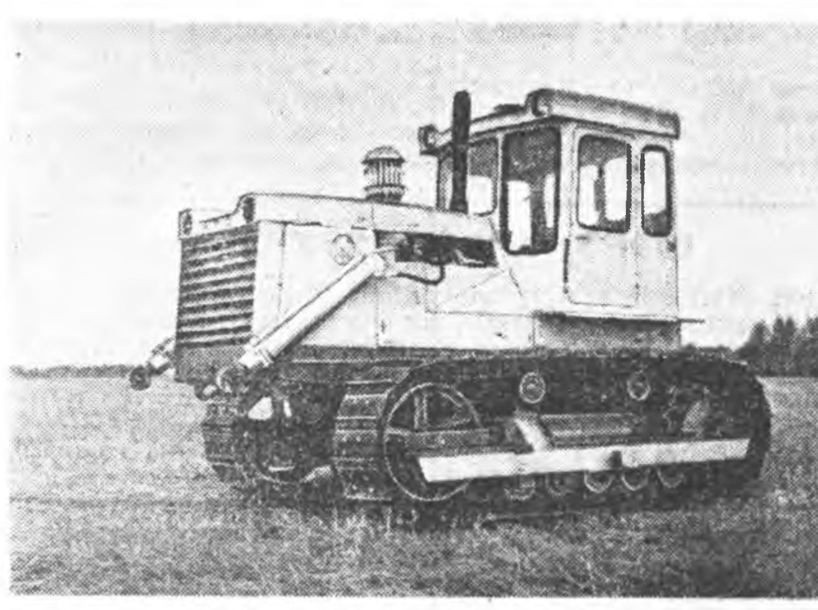
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ мопед.

ТАСС-ай фото.

Челябинскын тракторна заводой коллектив «Т-130» гэһэн түхэлэй шэнэ трактор 1969 ондо гаргажа эхилхэнь. Энэ трактор хадаа хүдөө ажахыда тон хэрэгтэй машина болохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Т-130» гэһэн трактор.

ТАСС-ай фото.

АВТОБУС ЯБУУЛДАГ БОЛЫТ

Зэдын аймагай «Коммунизм», Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүд аймагайнгаа центр Петропавловка, Сэлэн-Дүүмэ, Улаан-Үдэ хото ошохо болохоороо аргагүйдэнэ. Юуб гэхэдэ эдэ нютагуудай ажалшад автобусууудай ябадаг ехэ харгыһаа 15—30 модоной газарта байдаг юм. Тиигэжэ эдэнэр үбэлэй хүйтэн, зунай газа халуун, хура бороотойшье үдэрнүүдтэ хэрэгтэй газартаа ошохо гээд хээрэ, харгы дээрэ гаража, ерүүл машина хүлеэхэ баатай болоно бшуу. Тиимэһээ «Коммунизм» колхозой гэшүүд Улаан-Үдэ—Тори гэһэн маршрудтай автобус ябуулыт гэжэ гуйнабди. Тиимэ автобусой маршрудай нэгэдээ һаань, нэгэ автобусынь сэхэ Тори орожо байха, нүгөөдэнь — «Коммунизм» колхозой Инзагата нютаг, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ, Үшөөтэй, Сагаатай тосхонуудаар дайраад, аймагай центр Петропавловка хүрэтэр ошодог һаа, һайн һэн.

Иимэ маршрут бии болгыт гэжэ Буряадай автоуправлениин начальник нүхэр Ануевта ханданабди.

Д. ДОРЖИЕВ,
Д. ЦЫРЕМПИЛОВ,
Д. ИВАНОВ болон бусад.

Хэлэнэй баялиг—шэргэшэгүй булаг

«НАБТАР УРГАСА», «НЭЛЭНХЫ ТЭНГЭРИ» ТУХАЙ

«Баргажанай үнэн» газетын ...тябриин 25-най номерто «Ура...а, хододоо урагшаа» гэһэн ...тья толилоотой. Энэ тэмдэгл...е оршуулхада, үндэһэн хэлэм...й хэр зэргээр хэрэглэгдээ ааб ...э һонирхобоб.

Нэгэдэхи колонкын дүүрэгэр ...ээд бараггай ябаһанаа, хоёр...иһоонь эхилээд иимэ үгэнүүд ...йралдашана: «Үбһэ ногооной ...асын **набтар** дээрэһээ, үбһэ ...элгын түсэб дүүргэдхэгүй хэбэртэй». Эндэ **«низкая урожайность»** гэһэн ород үгэнүүдые «набтар ургаса» гээд оршуулһан байна. Теэд буряадууд иигэжэ хэлэдэггүй ха юм. Гадна «низкий» гэһэн үгэ олон удхатай. Жэшээнь, **«низкий забор»** гэжэ холбоо үгэнүүд **«набтар хашаа»**, **«низкое качество»—«муу шанар»**, **«низкая цена»—«хямда сэн»**, **«низкая местность» — «доро газар»** гэхэ мэтэ. Дурсагдаһан мэдүүлэл соо «низкий» гээшэмнай набтар гэһэн удхатай бэшэ, харин **бага**, муу гэһэн удхатай бшуу. Тиимэһээ **«бага ургаса** гараа», али «үбһэ ногоон **муу** **ургаа»** гэбэл зүйтэй байха һэн.

Саашань «Фермын бууса дээрэ **нэлэнхы тэнгэри доро** обойжо хэбтэһэн куузику харабабди» гэнэ. **«Под открытым небом»** гэһэн үгэнүүдые **«нэлэнхы тэнгэри доро хэбтэнэ»** гэжэ ойлгосогүй тойруугаар оршууланхаар, миил **«газаа хэбтэнэ»** гээ һаа, холо дээрэ байгаа.

Энэ статья эхинһээ абаад эсэстээ хүрэтэрөө иимээр оршуулаатай гэхын аргагүй ааб даа. Теэд хаа-яа «набтар ургаса», «нэлэнхы тэнгэри» дайралдахадаа, оршуулгын шанарые муу болгоно.

Манай газетэнүүдэй улам ойлгосотой, уншахада һонин байхын тула үнэр баян үндэһэн хэлэнэйнгээ үгэнүүдые хододоо зүбөөр хэрэглэдэг байял.

Ц. БУДАЕВ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ИТАЛИДА АНГИИН ТЭМСЭЛ ШАНГАДАНА

Италида ангиин тулалдаанууд ехээр боложо байнхай. Хойто талын Пьемонтһоо урда зүгэй Сицили хүрэтэр бүхы орон дотор забастовочно хүдэлөөн үргэнөөр болоно. Ажалай түлөөһэнэй талаар газаашалгануудые болюулха эрилтэнүүдые хэһэн Сицилиин батраагуудые полициин зэрлиг муухайгаар хашаһан хэһээһэндэ эсэргүүсэн, Италиин бүхы ажалшадай ноябрьда хэһэн забастовочно байлдаануудай замхан сасуу, Италиин хүдэлмэришэн анги дахяад тэмсэл хэжэ орoo. Батраагуудай демонстрацида хабаадагшадһаа хоёр хүн алуулһан байгаа. Энэ гэмтэ ябадал орон догорхи социальна ба политическэ хэсүү бэрхэтэй байдалые бүри шахардуу шанга болгоо.

Хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй уур сухалтайгаар хэһэн буруушаалгануудые итальян ажалшадай бусад бүхы отрядууд, залуушуул дэмжэһэн байна. Полициин алалга хюдалгые эрид шууд буруушааһан студентнүүдэй демонстраци Римдэ боложо, тэрээндэ 50 мянган хүн хабаадаа. Засагаархидай зоргоороо аашалалдаһые буруушааһан олониитын манифестацинууд Милан, Генуи, Флоренци, Палермо болон ороной бусад городуудта болоо.

Италиин профсоюзна гурбан томо нэгэдэлэй уряагаар Римдэ, Лацио гэжэ ниислэлэй областьдо бүгэдэ ниитын забастовко боложо, тэрээндэ миллион хахад хүн хабаадаа. Эндэ сүүдхын турша соо фабрика, заводууд хүдэлөөгүй, городской болон түмэр замай транспорт зогсоо, һургуулинууд, гүрэнэй эмхи зургаанууд хаагдаа, газетэнүүд гараагүй. Ажалшадай эрхэ хамгаалгые, предприятинуудта профсоюзуудай һаадгүйгөөр ябуулга хэлгые хангаха, арадай байдал һайжаруулха эрилтэ Италиин ниислэлдэ хэзээдэшье үзэгдөөгүй иимэ ехэ забастовкодо хабаадагшад хэһэн байна. Хүдэлмэригүйдэлгые зайсуулха, ажал хэхэ эрхэ найдамтайгаар хангаха эрилтэ забастовко хэгшэдэй гол уряань болоһон байгаа. Хүдэлмэригүйдэлг мүнөө Италида эгээн лэ шанга асуудалнуудай нэгэниинь болонхой. Рим городто, Лацио областьдо мүнөө 200 мянга шахуу хүдэлмэригүйшүүл бии. Бүхы дээрээ орон дотор миллион шахуу хүн хүдэлмэригүй болонхой.

Римдэ забастовкын болоһоной һүүлээр ороной бусад районуудта ажалшад забастовочно тэмсэл хэжэ орoo. Миланай металлистнууд, Туриндахи «Зингер» компаниин заводуудай хүдэлмэришэд забастовко хээ. Нефть шанаржуулдаг промышленностиин хүдэлмэришэд 48 часай забастовко соносхоһон байна. Калабриин Сардиниин ажалшад бүгэдэ ниитын забастовконуудые үнгэргөө. Апулиин, Абруцциин, Тосханиин ажалшад олониитын забастовконуудые һаяар хэхээр хараалаанхай.

«Хохидолдо оробошье, дайшалхы зоригжолтой, нэгэдэлтэй ба эмхитэй байһанайнгаа ашаар Италиин ажалшад эдэ үдэрнүүдтэ, эдэ неделинүүдтэ амжалта туйлаа» гээд мүнөөнэй ангиин тулалдаануудай амжалтануудые заахадаа, Италиин Коммунис партиин генеральна секретарь Луиджи Лонго «Унита» газетэдэ онсолон тэмдэглэһэн байна.

США-гай СЭРЭГЭЙ БААЗАНУУДЫЕ ЯПОНУУД БУРУУШААНА

«Американ сэрэгэй баазануудые усадхаха!» гэһэн уряатайгаар американ сэрэгэйхидэй байрлалгада эсэргүү, мүн дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр США-гай эзэмдэһэн Окинавые, бусад аралнуудые орондо бусаахын түлөө хүдэлөөн Япондо улам ехээр дэлгэрнэ. Япон арадай һанаа ехээр зобоожо байһан энэ асуудалда һүүлэй үдэрнүүдтэ тусгаар анхарал хандуулагдана. Ушарынь хадаа Рюкю аралнуудай гол шухалань бологшо Окинавада эдэ аралнуудай правительствые толгойлогшын һунгалта һаяхан, дайнай һүүлээр анха түрүүшынхеэ, болоо. Эдэ аралнуудай 900 мянган тоото хүн зон демократическа хүсэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн бологшо Тиобио Ябу гэгшые һунгаа.

Американ эзэмдэлгын ёһо гуримаар засагайнь горитойгоор хизаарлагдаһан правительствые толгойлогшын тушаалые даагаад байхадаа, Тиобио Ябу хадаа эдэ аралнуудые Японтой түргэнөөр, үгэ дуугүйгөөр нэгэдүүлхэ тухай асуудал хамагай түрүүндэ табиһан байна. Американ «В-52» стратегическэ бомбардировщигуудые Окинаваһаа дары түргэнөөр гаргаха США-гай атомна онгосонуудай Окинавын портнуудта оролгые хорихо тухай тэрэ мүн лэ эрилтэ хээ.

Энэ эрилтыень япон арад үргэнөөр дэмжэһэн байна. Атомна ба водородно бомбонуудые тээгээд, ниидэжэ шадаха «В-52» гэжэ бомбардировщигуудые Япондо байрлуулга ороной хүн зондо ехэ аюултай байна бшуу. Жэшээлхэдэ, Окинавын Каденэй баазаһаа ниидэн гараха үедөө «В-52» самолёт бүхы бомбонуудтаяа хамта тэһэрээ. Талаан болоходоо тэдэнэй дунда атомна бомбо байгаагүй. Һүүлшын оройдоол арбан табан жэлэй турша соо Японой агаарай дайда соо мянга табан зуу шахуу американ самолёт гэмтээ. Тэрээнһээ уламжалан энгэй хүн зон олоор хосорһон байха юм.

Японой үүргэ олониитын эрилтээр Окинава тухай асуудал парламентын ээлжээтэ бэшэ сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ байнхай. Окинавын хүн зон өөрынгөө оронтой нэгэдэхые эрмэлзэнэ гэжэ премьер-министр Сато үгэ хэлэхэдээ мэдэрхэ баатай болоо. Гэбэшье тус асуудал шиидхэхын тулада ямаршье тодорхой хэмжээнүүдые тэрэ дурадхаагүй. Американецууд тухай хэлэхэ болоо һаа, өөрынгөө эзэмдэһэн Японой газар нютагуудые бусааха һанаашалга гарганагүй, харин сэрэгэйнгээ баазануудые үргэдхэхэ, бэхижүүлхэ талаар хүдэлмэри хэнэ.

США-гай сэрэгэй баазануудые усадхаха, япон-американ «аюулгүйн договор» гэдэгһээ арсаха эрилтэ хэдэг ороной үргэн олон хүн зон Японой правительствын ба американ засагаархидай иимэ политикада эрид шангаар эсэргүүсэнэ. Энэ договор «япон арадай ами наһанда, аюулгүй байдалда түбэг татана, тэрэшэлэн Вьетнамда дайн байлдаа хэхэ бааза Японие болгожо, Алас-Дурна зүгтэхи эб найрамдалые һуларуулна» гээд «Асахи Дзянару» гэжэ журнал онсолон тэмдэглэнэ.

НЭГЭ НОМНОЛОЙ КАМПАНИИН ШАЛТАГ

Дундада далайда совет сэрэгэй корабльнуудай ороһон тушаа шууяатай кампани баруун оронуудай номнолшод хэнэ. Энэ ушар Дүтын Зүүн зүгтэхи амгалан байдалда «түбэгтэй» гэһэн хэбэртэйгээр Баруун Европо ба Америкэдэхи уншагшад болон радио шагнагшадта ойлгуулха һэдэлгэ ехээр хэгдэнэ. Сэрэгэй мэдээн шэнгеэр Англиин «Гардиан» газетэ жэшээлхэдэ иигэжэ бэшэнэ. «Ородууд фронтынгоо шугамые далай дээрэ урагшань дабшуулба».

Дундада далайе Америкын 6-дахи флодой гансаараа хинажа байдаг «американ нуур» гэжэ США удаан сагай турша соо тоолодог байһан юм. Энээние харaада абан, Дундада далай соо советскэ корабльнуудай байлга тогтууритай байдал хангаха нүхэсэл болоно гэжэ Дүтын Зүүн зүгэй хэдэ хэдэн оронуудай политическэ ажал ябуулагшадай болон хэблэлэй тоолодог зүб һанамжануудые балартуулха зорилгоор иимэ идхалга номнол хэгдэнэ бшуу. Энэ 6-дахи флодые Холбоото Штадууд Дундада далай шадарай бэеэ даанхай залуу оронуудта эсэргүү ээрхэг түримхэй ябуулга хэхэдээ нэгэтэ бэшэ хэрэглэдэг байһаниинь мэдээжэ.

Дундада далай соо советскэ корабльнуудай байһан тухай асуудал ноябрь һарада НАТО-гой соведэй Брюссельскэ сесси дээрэ хаража үзэгдэһэн байгаа. НАТО-гой «хүсые шангадхаха», США-гай дүү ханинарнуудые сэрэгэй талаар шэнэ хүсэлэл оролдолго гаргахыень баадхаха «таарамжатай» шалтаг болгон, энэ асуудалые тус ээрхэг түримхэй бүлэглэлэй удамаршад хэрэглэһэн байгаа бшуу. Брюссельскэ сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн зарим түсэбүүд мүнөө мэдээжэ болонхой. Һүүлшын баримтануудай нэгые һаяхан американ хэблэл мэдээсэһэн байна. Харин сэрэгэй 50 корабльһаа, тэрэ тоодо томо корабльнуудһаа бүридэһэн, Европын ямаршье эрье руу тон богонихон саг соо эльгээгдэжэ шадахаар, олонациональна «онсо флодые байгуулха тухай дурадхал Брюссельскэ сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байшоо. «Нью-Йорк таймс» газетын тэмдэглэһэнэй ёһоор Атлантиин далай дээрэ 4—6 эсминецһээ урда тээнь бүридүүлэн байгуулагдаһан олонациональна флот «дутамаг» гэжэ мэдэрэгдэһэн байна, НАТО-гой удамаршадай шэнэ түсэб «энэ ёһо зүүһэн флодой хэмжээе нилээд ехээр үлүүлхэ зэргэтэй».

«Олонациональна» флот байгуулха түсэбые НАТО-гой талаар США-гай олон ханинар хододоо буруушаадаг байһан юм гэжэ һануулая. Европын оронууд мүнөө үгэ дуулагмайшаг байха ёһотой гэжэ Пентагон багсаана. «Ородой флодой бүри ехээр үһэрилтэ хэжэ байһан» тухай хашхаралдаа шууяа гаргалгаар өөһэдынгөө шэнэ аюултай һанаашалгануудые далдалжа шадахабди гэжэ НАТО-гой удамаршад һанадаг байна бшуу.

Тиимэ болохолоороо, НАТО-гой идхалга номнолгонуудай зорилгонь яһала эли болошо үгэнэ бшуу.

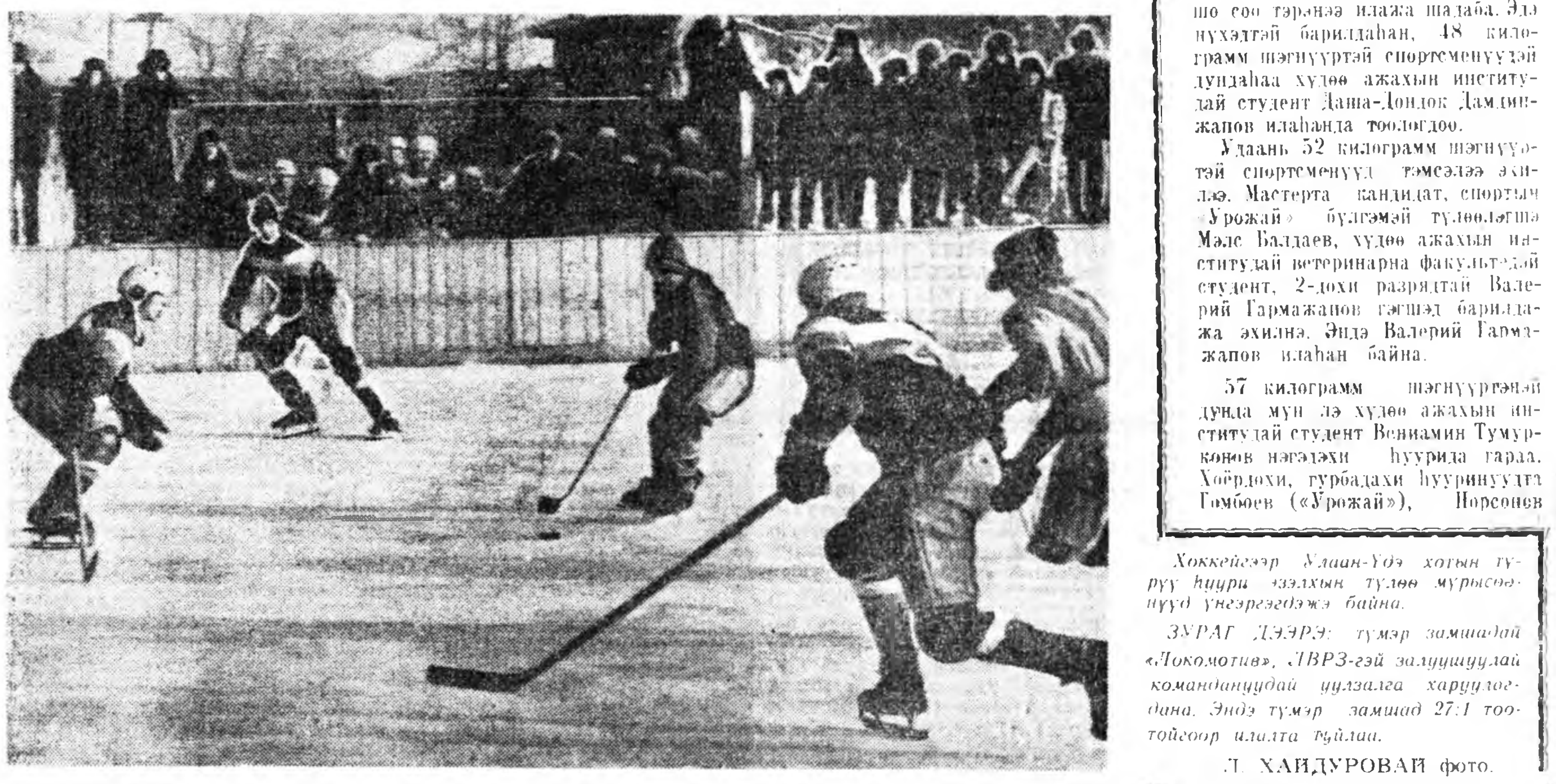
Н. ЧИГИРЬ, С. ИВАНОВ.
(ТАСС).

АВИАЦИИН МУЗЕЙ НЭЭГДЭБЭ

Һаяшаг Эрхүү хотодо Зүүн-Сибириин авиациин түүхэ харуулһан музей Зүүн-Сибириин гражданска авиациин захиргаанай һаруул, уужам байшан соо нээгдэбэ. Тэндэ табигдаһан олон тоото альбомууд, схемэнүүд болон диаграмманууд манай хизаарта авиациин үргэн дэлисэтэйгээр хүгжэһэн тухай тодоор, һонирхолтойгоор харуулна.

Манай Улаан-Үдын транспортна авиациин эмхидэ ажалладаг уран гартан янза бүриин түхэлэй самолёдуудай арбан дүрбэн модель дархалжа, тус музейдэ бэлэглэһэн байна. Тэдэнэйнь дунда манай нютагуудай агаарай замые анха түрүүн нээһэн, мүн мүнөө үедэ ашаглагдажа байгаа самолёдуудай модельнүүд бии. Тэдэнние эрхим һайнаар бүтээһэн авиатехник Анатолий Терехов, авиамотористнууд Радна Халзанов, Владимир Прозоров гэгшэд Зүүн-Сибириин гражданска авиациин захиргаанай үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаба.

И. ХРАПУНОВ.

Хоккейгээр Улаан-Үдэ хотын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд үнгэргэгдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түмэр замшадай «Локомотив», ЛВРЗ-гэй залуушуулай командануудай уулзалга харуулагдана. Эндэ түмэр замшад 27:1 тоотойгоор илалта туйлаа.

Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

СПОРТ

ШАМБАЙШУУЛ ШАЛГАРАА

ВЛКСМ-эй обкомой шанда хүртэхын түлөө дүрэ буляалдаанай мүрысөөн һаяхан Улаан-Үдэдэ, Спортын ордон соо үнгэргэгдэбэ.

Нэн түрүүн барилдаанай олбог дээрэ Буряадай хүдөө ажахын институдай агрономическа факультедэй студент Михаил Мандатов спортын «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Баир Кобелевтой гаража, 1 минута 20 секундын туршо соо тэрэнээ илажа шадаба. Эдэ нүхэдтэй барилдаһан, 48 килограмм шэгнүүртэй спортсменүүдэй дундаһаа хүдөө ажахын институдай студент Даша-Дондок Дамдинжапов илаһанда тоологдоо.

Удаань 52 килограмм шэгнүүртэй спортсменүүд тэмсэлээ эхилэ. Мастерта кандидат, спортын «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Мэлс Балдаев, хүдөө ажахын институдай ветеринарна факультедэй студент, 2-дохи разрядтай Валерий Гармажапов гэгшэд барилдажа эхилнэ. Эндэ Валерий Гармажапов илаһан байна.

57 килограмм шэгнүүргэнэй дунда мүн лэ хүдөө ажахын институдай студент Вениамин Тумурконов нэгэдэхи һуурида гараа. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта Гомбоев («Урожай»), Норсонов (Зүүн-Сибириин технологическа институт) гэгшэд тус тустаа гараһан байна. Эндэ Вениамин Тумурконов техникэ һайнтай гоё һайхан барилдаанай тэмсэл хэһэнэйнгээ түлөө ВЛКСМ-эй обкомой тусхай шагналда хүртэһэн байгаа. Дурсагдагша шэгнүүртэн сооһоо спортын «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Николай Гомбоев хоёрдохи һуурида, тиихэдэ Норсонов гурбадахи һуурида гараа һэн.

Хүдөө ажахын институдай механизациин факультедэй дүрбэдэхи курсын студент Юрий Боноев, спортын «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ Монгуш гэгшэдэй барилдаагаар 62 килограмм шэгнүүртэй спортсменүүдэй тэмсэл эхилээ һэн. Боноев түрүүшээр зургаан баллтай байһан аад, удаань 14. һүүлдэнь 20 баллда хүргэжэ, бодото илалта туйлаа. Дурсагдагша шэгнүүртэн сооһоо Федор Макутов («Спартак») хоёрдохи, хүдөө ажахын институдай механизациин факультедэй студент Михаил Хандеев гурбадахи һуурида гараһан байна.

68 килограмм шэгнүүртэй барилдаашадай дундаһаа нэн түрүүн олбог дээрэ уригдаһан багшанарай институдай студент Гена Манжуев, спортын мастер Ибрагим Битиев гэгшэдэй тэмсэл тон түргэнөөр үнгэрөө. Эндэ спортын дүршэлтэй мастер нүгөөдэсэ бэлэхэнээр шүүһэн байгаа бшуу.

74 килограмм шэгнүүртэнэй дундаһаа Николай Очиров булигдашагүй бүхэ байһанаа дахин гэршэлээ. Тэрэ хадаа барилдаанай эхилһээр Геннадий Махутовые үни болгонгүй унагаажа шадаһан байна.

Хүдөө ажахын институдай студентнэрэй дунда барилдаагаар түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэрһэн мүрысөөндэ Константин Бахрушкинда булигдаһан Тимур Митупов мүнөө тэрэнээ одоошье илажа һалаба. Тиигэжэ Т. Митупов 82 килограмм шэгнүүртэн сооһоо түрүү һуурида гараа. Хоёрдохи һуурида Леонид Батуев («Урожай»), гурбадахи һуурида К. Бахрушкин гэгшэд гараба.

90 килограмм шэгнүүртэй барилдаашад сооһоо хүсөөрөөшье, дүрэ шадабаряараашье адлирхуу спортсменүүд нэн түрүүн гараһан байна. Эдэ хадаа багшанарай институдай студент Рафаэль Валиев, хүдөө ажахын институдай Анатолий Бобоев гэгшэд болоно. Үсэд шанга тэмсэлэй удаа эдэ хоёр тэнсэжэ һалаһан байгаа.

Зуугаад килограмм шэгнүүртэн сооһоо лесотехникумэй студент Николай Налкин нэгэдэхи һуури эзэлээ.

Мүрысөөнэй дүнгөөр Буряадай хүдөө ажахын институдай нэгэдэхи команда түрүү һуурида гараа. «Урожай» бүлгэмэй барилдаашад хоёрдохи һуурида, тиихэдэ хүдөө ажахын институдай хоёрдохи команда гурбадахи һуури эзэлһэн байна.

Ц. ТЫХЕНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ мүрысөөндэ шалгарһан Буряадай хүдөө ажахын институдай студент Вениамин Тумурконов. Барилдаанай үе.

Ц. ТЫХЕНОВЭЙ, Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ВФП-гэй Генеральна Соведэй сесси нээгдэбэ

БЕРЛИН. (ТАСС). Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Генеральна Соведэй 18-дахи сесси декабриин 16-да эндэ нээгдэв.

Сесси иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ:

— хүдэлмэришэн ангиин социально-экономическа эрилтэнүүдые хангуулхын, эб найрамдалай, национальна бэеэ даанхай байдалай илан мандахын, Вьетнамда американ империализмын ээрхэг түримхэй ябуулга эсэслэн болиулхын тулада уласхоорондын профсоюзна нэгэдэл хүгжөөхэ талаар мүнөөнэй эрхэ байдалда ВФП-гэй хэхэ ажал ябуулга;

— профсоюзна кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар ВФП-гэй ажал ябуулга;

— профсоюзуудай бүхэдэлхэйн 7-дохи конгрессые зарлалга ба тэрээндэ бэлэдхэлгэ;

— шалгалтын комиссиин элидхэл.

Сессиые ВФП-гэй түрүүлэгшэ Р. Битосси нээгээ.

Сессидэ хабаадагшадые ГДР-эй ажалшадай ба профсоюзуудай зүгһөө Немецкэ сүлөөтэ профсоюзуудай нэгэдэлэй Центральна правлениин түрүүлэгшэ Г. Варике амаршалаа.

Зүбшэхэ зүйлэй нэгэдэхи пунктаар ВФП-гэй генеральна секретариин орлогшо П. Жансус элидхэл хэв.

Сессиин хүдэлмэридэ ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ, ВФП-гэй вице-түрүүлэгшэ А. Н. Шелепин хабаадалсана.

Нэгэдэлтэй байха тухай уряа

БЕРЛИН. (ТАСС). Монополинуудай засагта хүдэлмэришэн ангиин ба профсоюзуудай хүсые эсэргүүгээр табихые Германиин Коммунис партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Макс Рейман Эссендэ үгэ хэлэхэдээ уряалаа.

АДН агентствын дамжуулһанай ёһоор, «ехэ коалициин» политикын, профсоюзуудта болон предприятинуудта хүдэлмэришэдэй үүргые шангадхахын түлөө тэмсэлэй асуудалнуудые социал-демократууд ба коммунистнууд зүбшэн хэлсэһэн байна.

Концернүүдэй экономическа ба политическэ ээрхэлгые һуларуулхын тулада предприятинуудта хүдэлмэришэдэй эрхые үргэдхэхын түлөө тэмсэхэ шухала болоно гээд Макс Рейман онсолон тэмдэглэв.

Социал-демократическа партиин гэшүүд, коммунистнууд ба бүхы демократууд Баруун Германида аюултай хүгжэлтын боложо байһые хараада абан, хүн зоной демократическа эрхые хамгаалхын тулада, шэнэ политикые бэелүүлхын тулада нягтаар нэгэдэхэ ёһотой гээд тэрэ мэдүүлэв.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ★ ТЕЛЕГРАФ ★ РАДИО

Үшөө нэгэ тагнуулай самолёт буудуулан унагаагдаба

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын агаарай хилые дабажа, Хабак провинци дээгүүр ниидэһэн американ тагнуулай пилотгүй самолёдые Вьетнамай Арадай армиин сэрэгшэд декабриин 15-да буудажа унагааба.

Вьетнамай информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ хадаа ДРВ-дэ буудуулан унагаагдаһан 3256-дахи американ самолёт болоно.

ХҮСЭД НЭГЭН ҺАНАЛТАЙГААР

СТОКГОЛЬМ. ТАСС-ай корреспондентнүүд Д. Ершов, В. Ролик иигэжэ дамжуулна: Вьетнам тушаа эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн консультативна зүблөөнэй хүдэлмэриин дүүрэһэнтэй дашарамдуулагдажа, нютагай ба хариин журналистнуудта зорюулагдаһан пресс-конференци эндэ болоо. «Вьетнам тушаа эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй «Стокгольмско конференци» гэжэ организациин уласхоорондын координационно комитедэй түрүүлэгшэ Бертиль Сванстрем үгэ хэлэхэдээ, конференциин хүдэлмэриин дүнгүүдтэ үндэр сэгнэлтэ үгөө. Парижда хэлсээнүүдтэ хабаадажа байһан ДРВ-гэй ба Урда Вьетнамай Национальна сүлөөрэлгын фронтын түлөөлэгшэдтэ Стокгольмско зүблөөнэй баталан абаһан документнүүдые тусхай делегаци барюулха гээд тэрэ мэдүүлэв.

Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн консультативна зүблөөндэ хабаадаһан советскэ делегациин толгойлогшо, Вьетнамые дэмжэхэ советскэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо профессор Л. Н. Смирнов зүблөөнэй дүнгүүдээр гүнзэгы ехээр һаналаа ханаһанаа ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө элирхэйлэн мэдүүлэв. «1969 он Вьетнамдахи дайн байлдаае түгэсхэхэ жэл, вьетнам арадай тэмсэлые дэмжэлгэдэ бүхэдэлхэйн олониитые элсүүлэн эмхидхэлгын жэл болохо ёһотой» байһан тушаа хүсэд нэгэн һаналтай байһанаа зүблөөндэ хабаадагшад бүгэдөө харуулаа гээд тэрэ онсолон тэмдэглэв.

ИТАЛИДАХИ ОРШОН БАЙДАЛ

РИМ. ТАСС-ай корреспондент Ю. Лопатин иигэжэ дамжуулна:

Хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ниитэ дээрэ ехээр дэлгэржэ байһан оршон байдалда Италидахи правительственнэ кризис дүүрэжэ байнхай. Энэнь һара шахуу саг соо үргэлжэлөө юм. Христианско-демократическа партиин политическэ секретарь М. Руморай байгуулһан правительство декабриин 17-до парламентда өөрынгөө программые хүргэн дамжуулха, этигэл найдабари үзүүлхые гуйха байна. Гэбэшье оронойн үргэн олониитын һанамжын ёһоор, шэнээр байгуулагдаһан правительство «зүүнэй үзэл баримталдаг центрэй» урдын кабинедэй уналгада хүргэһэн гүнзэгы ехэ политическэ бэрхэшээлые зайсуулжа шадахагүй байна. Шэнэ правительствэдэ «зүүнэй үзэл баримталдаг центрэй» (христианска демократууд, социалистнууд, республиканецууд, зүгөөр христианска демократууд бүлэю байдалтай) правительственнэ коалициие дахяад һэргээһэн байна. Тус коалици энэ оной май һарада парламентын һүүлшын һунгалтын болоходо ехээр доройтоһон байгаа бшуу. Мүнөөнэй правительство «зүүнэй үзэл баримталдаг центрэй» партинуудай ударидагшад ба экспертнүүдэй удаан саг соо нэтэрүүгээр наймаалалдаһанай һүүлээр бии болоо, зүгөөр бэрхэшээлые зайсуулжа шадаагүй гээд «Унита» газетэ бэшэнэ. Орон дотор «зүүнэй үзэл» бүри ехээр баримталагдадаг боложо байна. Энээн тухай ажалшадай ба студентнүүдэй үргэн хүдэлөөн гэршэлжэ үгэнэ гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

ШЭНЭ ХАРАТА ЯБУУЛГА

ЛОНДОН. (ТАСС). Израилиин сэрэгэйхид Иорданида эсэргүү шэнэ харата ябуулга хэбэ. Иорданиин сэрэгэй командованиин түлөөлэгшын мэдүүлгэдэ үндэһэлэн Рейтер агентствын корреспондентын Амманһаа дамжуулһанай ёһоор, Иордан мүрэн дээгүүр гараһан хаан Хусейнэй хүүргэһээ урагшаа 10 километртэ байһан иордан сэрэгүүдые Израилиин сэрэгүүд декабриин 15-да буудаа. Иорданиин газарые буудалга 25 минутын турша соо болоһон байна. Сэрэгэй түлөөлэгшын мэдээсэһэнэй ёһоор, буудалдаанай үедэ Иорданиин тала хохидолдо ороогүй.

НАСА-гай мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). США-гай Аэронавтикын ба замбуулинай дайдые шэнжэлэлгын талаар национальна управлени (НАСА) һара тээшэ «Аполлон-8» гэжэ замбуулинай жолоодогдодог онгосые декабриин 21-дэ табиха гэжэ һанаашалагдажа байһые лаблаһан байна. Двигательдэнь дутагдалай бии байһан дээрэһээ онгосые табилга хойшолуулагдажа магад гэһэн багсаамжанууд американ хэблэлдэ гарадаг байгаа. НАСА-гай мэдүүлгын ёһоор, эдэ багсаамжанууд үндэһэ баримтагүй. Двигателиие наринаар шалгажа үзэхэдэ, табилгые һаатуулхаар тиимэ дутуу дунда элирүүлэгдээгүй.

Анголын патриодуудай амжалтанууд

БРАЗЗАВИЛЬ. (ТАСС). Кабиндда Анголын патриодуудай хэһэн һүүлшын ябуулгануудай дүнгүүд тухай коммюнике Анголые сүлөөлхын түлөө арадай хүдэлөөнэй түлөөлэлгын зургаан декабриин 13-да Браззавильда тунхаглаа. Эдэ ябуулгануудай үедэ дайсанай хоёр ашаанай машина усадхагдаа, Португалиин хэһээлгын сэрэгэйхиһээ 32 хүн алуулаа, 27 хүн шархатаа гээд коммюнике соо хэлэгдэһэн байна.

Кабиндда сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй дайшалхы отрядууд хүн зоной зүгһөө бүри ехээр дэмжэгдэдэг боложо байнхай. Эдэ отрядуудай ябуулганууд областиин экономическа ба захиргаанай түбтэ аюул тохёолдуулна гээд коммюнике соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

ПАРИЖДАХИ УУЛЗАЛГА

ПАРИЖ. (ТАСС). ДРВ-гэй делегациие толгойлогшо Суан Тхюи ба Урда Вьетнамай НФО-гой делегациие толгойлогшын орлогшо Нгуен Тхи Бинь Парижда ерээд байһан юристнүүд-демократуудай уласхоорондын ассоциациин делегацитай декабриин 16-да ээлжээ ээлжээгээр уулзаа.

Вьетнам тушаа зүблөөнэй үедэ Вьетнамай асуудал амгалан ёһоор шиидхэлгые туйлахаар ДРВ, Урда Вьетнамай НФО шиидэнги байна гээд Суан Тхюи ба Нгуен Тхи Бинь хани ёһоной хөөрэлдөөнэй болоходо онсолон тэмдэглэһэн байна.

Генеральна секретарь Норман (Франци) вьетнам арадай баатарлиг тэмсэлые һайшаажа байһанаа юристнүүд-демократуудай уласхоорондын ассоциациин зүгһөө ДРВ-гэй ба Урда Вьетнамай НФО-гой түлөөлэгшэдтэ элирхэйлэн мэдүүлэв.

Англиин, Нидерландын, Испаниин, ФРГ-гэй, Франциин ба бусад хэдэн оронойн адвокадууд, хуули ёһоной талаар профессорнүүд юристнүүд-демократуудай делегациин составта ороно.

ДАХЯАД ДАБТАГДАХА ЁҺОГҮЙ

ТОКИО. ТАСС-ай корреспондент Б. Дроздов иигэжэ дамжуулна:

«1945 оной августда Хиросима ба Нагасаки городууд дээрэ атомна бомбонуудые хаялга гэжэ үнэн ушар харуулһан фильмын зарим кадрнуудые хайшалжа хаяха тухай шиидхэбэриие болиулха гэһэн эрид эрилтэтэйгээр Хиросимын хүн зон правительствэдэ хандаа.

Хиросима ба Нагасаки городууд дээрэ американ атомна бомбонуудай тэһэрһэнэй һүүлээр тэрэ дорonь энэ фильмые Японой бүлэг кинооператорнууд эрдэмтэдтэй хамта буулгаһан байгаа. Атомна бомбодолгын һүрэтэ муухай хойшолонгуудые хүн түрэлтэнэй мэдэхын тулада авторнуудынь ами наһандаа хоро хүргэжэ болохо байһанһаа айнгүй бүхы аргатай юумые хэһэн байха юм. Японие эзэмдэһэнэй һүүлээрхи түрүүшын үтэрнүүдтэ американ сэрэгэй командовани фильмые хураажа абаад, США эльгээһэн байгаа. Тус фильм хори гаран жэлэй турша соо Пентагоной түмэр хайрсагууд соо хадагалагдажа, олониитэһээ нюугдаһан байгаа.

Хиросимын ба Нагасакиин уйдхарта байдалые гэршэлһэн энэ документальна фильмые США-гай правительствын бусаажа үгэхын тулада Японой эб найрамдалай тала баригшад удаан саг соо тэмсэл хэһэн байна. Тус фильмын буулгабариие Японой правительствын мэдэлдэ американ командовани энэ оной эхеэр дамжуулан үгэһэн байгаа. Фильмые шалган харалгын үедэ правительствын ноёд, түшэмэд өөһэдынгөө һанаһанай ёһоор, япон олониитэдэ харуулжа болохоор бэшэ кадрнуудыень хайшалжа хаяха эрилтэ хэһэн байха юм.

Атомна бомбодолгын уйдхарта хойшолонгой хэдэн һүрэтэ муухай үзэгдэлнүүдые олониитэһээ нюуха гэһэн һанаашалгада эсэргүү буруушаалга мэдүүлжэ байһанаа элирхэйлхэдээ, Хиросимын хүн зон хадаа иимэ уршагта муухай ушарай дахяад дабтагдахагүйн, атомна ба водородно зэбсэг хорихын түлөө хүдэлөөе бүри үргэнөөр дэлгэрүүхын тулада фильмые япон арадта, бүхы оронуудай арадуудта харуулха эрилтэ хэнэ.

Англиин парламентын заседани таһалдуулагдаба

ЛОНДОН. (ТАСС). Англиин ниислэлэй больницануудай бүлэг медсестрануудай юрэ бусын демонстраци Англиин парламентын общинануудай палатын декабриин 13-най үдэрэй заседаниие таһалдуулаа. Хүн зоной һуудаг галерейдэ суглараһан эдэ сестранууд палатын заседаниие таһалдуулаад, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй, Англиин больницануудта хэбтэгшэдэй байдал һайжаруулха эрилтэ хэв.

Грециин сэрэгэй-фашистска бүлэгэй шуһата диктатурада эсэргүүсэлгын, премьер Пападопулосые «хорлоо» гэжэ гэмнэгдэһэн А. Панагулисые саазалан алаха шиидхэбэридэ эсэргүүсэлгын тэмдэг болгон Англидахи грекүүд Лондондохи грекскэ посольствын үмэнэ һуумал демонстраци хэв. Зураг дээрэ: грекскэ посольствын дэргэдэ демонстрантнууд һуужа байна.

ЮПИ-гэй — АПН-эй фото.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

14 часһаа 19 час хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 14 час 05 минутаһаа һурагшадта зорюулагдаһан концерт. 15 час 05 минутаһаа Эхэ орон дотор най боложо байһан һонин. 15 час 15 минутаһаа һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 15 час 45 минутаһаа спортын һонин. 16 час 35 минутаһаа «Встречайте проездом» гэһэн уран һайханай телевизионно фильм. 17 час 20 минутаһаа «Сүүд» гэһэн телевизионно жэг. 18 час 30 минутаһаа «Шахтерские горизонты» гэһэн дамжуулга. 19 часһаа концерт дамжуулгаар Улаан-Үдын телестуди хүдэлмэреэ эхилхэ. часһаа «Для Красного Дагестана» гэһэн телевизионно оч 20 час 30 минутаһаа конц 21 час 10 минутаһаа «Первый» гэһэн уран һайханай фильм (хоёрдохи сери 00 час 30 минутаһаа Москваһаа дамжуулга. Эндэ хоккей наадалгаар «Динамо» (Моск «Спартак» командануудай дан харуулагдаха.

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО

Нэгэдэхи хуудаһанда: «СССР-эй композиторнуудай IV съезддэ» — КПСС-эй ЦК-гай амаршалга. СССР-эй композиторнуудай IV съезд. ТАСС-ай материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: КПСС-эй райкомуудай пленумүүд. «М гэжэлтэд ба үйлэдбэри» гэһэн рубрика доро В. Аврамовай статья. Г. Шелковниковой репортаж. А. Соболевой корреспонденци.

Гурбадахи хуудаһанда: хөөрэлдөөн бүлгэмэй конференци тухай материал. Ленин тухай Н. К. Крупскаягай дурсалганууд. Шэнэ номууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: хилын саанаһаа мэдээсэл. Нютаг нютагай һонин. Соносхолнууд.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 54-54, приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — 66-76. отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — 64-36, 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленности и строительства — 61-35, советского строительства и быта — 69-58, культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-81, информации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, машинное бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-04662. Зак. № 1182.